VAPAUS

Ilmestyy tiistaina, torstaina ja lauantaina — Perustettu vuonna 1917

Canadan suomalaisten itsenäinen työväenlehti

No. 47 — XLII vuosikerta SUDBURY, ONTARIO Lauantaina, huhtik. 23 p. — Saturday, April 23, 1960

Vakoilutoimintaa kaivos-unioita vastaan Ontariossa

Toronto. — United Steelworkers of America-union 65,000 jäsentä käsittävän 6:nnen piirin johtaja Larry Sefton on syyttänyt, että Ontarion kaivosteollisuudessa on toimimassa urkkijain järjestö vaanien tietoja unioista ja niiden jäsenistä. Syytös esitettiin Montreallissa koolla olevassa union menettelytapakonferenssissa.

Hän nimitti erään torontolaisen teollisuustutkijafirman unioita vastaan tähdätyn vakoilutoiminnan järjestäjänä.

Mr. Sefton ei kuitenkaan nimennyt niitä kaivosyhtiöitä, jotka ovat käyttäneet hyväkseen tämän vakoilufirman palvelua, mutta hän vihjasi, että sitä oli käytetty Elliot Laken alueella.

"Tämä työnantajain kannattama vakoilutoimisto värvää urkkijansa kansallisen t y ö n välitystoimiston välityksellä ja neuvoo heitä menemään kysymyksessäolevan kaivosyhtiön työnvälitystoimistoon, jossa on työ heitä odottamassa. Näille urkkijatoimintaan a n t a u tuneille maksetaan pieni palkkio heidän tavallisen palkkansa lisäksi, sanoi Sefton.

Viimeaikainen työläisten ja heidän unioittensa urkinta tuli päivänvaloon kun eräs näistä vakoilijoista petti työnantajansa ja ilmoitti asiasta uniolle.

Mr. Sefton sanoi, että unio havaitsi ensimmäistä kertaa työnantajien käyttävän urkkijoita silloin kun se alkoi järjestää kaivostyöläisiä Elliot Lakella viisi vuotta sitten.

"Olisi otaksuttavaa, että työnantajat olisivat tähän mennessä oppineet pysyttelemään erillään urkkijoista", sanoi hän.

Kuvatessaan näiden urkkijain toimintaa mr. Sefton sanoi, että heiltä vaaditaan jotta he ilmoittaisivat kaikesta mitä tapahtuu unioiden kokouksissa ja mistä työläiset keskustelevat työmaalla.

Näille urkkijoille annetaan numero jolla he allekirjoittavat kuukausi- tai erikoisraporttinsa, jatkoi hän.

Eräässäkin ohjekirjeessä valitettiin, että agentti no. 805, joksi kysymyksessäolevaa urkkijaa nimitettiin, ei ollut lähettänyt kyllin täydellisiä raportteja. Vakoilukeskuksesta vaadittiin seikkaperäisempiä tietoja, erikoisestikin niistä työläisistä, jotka puhuivat usein union kokouksissa jotta keskustoimisto voisi päättää josko nämä miehet ovat vakiintuneita agitaattoreita.

Mr. Sefton sanoi, että näille työläisinä esiintyville agenteille oli annettu määräykset kannattaa yhtiöunioita, missä mahdollista, mutta liittyä kuitenkin siihen unioon jolla näytti olevan paremmat mahdollisuudet päästä edustamaan työläisiä.

Hän sanoi eräässäkin kirjeessä neuvotun seuraavasti:

"Teidän, meidän korviamme ja silminämme, on varattava tämä alkulähde. Pienemmätkin seikat, jotka teistä eivät mahdollisesti tuntuisi merkityksellisiltä, voisivat soveltua suunnitelmiimme. Ellemme ole niistä tietoisia, meidän on oltava edelleenkin pulassa."

Vakoilutoiminnasta uniolle ilmoittanut agentti oli saanut kirjeen, jossa valitettiin, että hän oli pettänyt asioimistoa sen jälkeen kun oli käytetty aikaa ja rahaa hänen neuvomiseksi ja tehty ehdotuksia, "jotka koskevat työmaallanne olevien miesten tulevaisuutta."

"Nyt kun meidän pitäisi olla täysin tietoisia tilanteen molemmista puolista, te laiminlyötte oman osuuden suorittamisen", kerrotaan kirjeessä sanotun.

"Tällainen vakoilu voisi vaikka huvittaakin ellei olisi olemassa mahdollisuutta, että joku yhtiön virkailija voisi tehdä tärkeitä päätöksiä näiden vakoilijain antamien tietojen perusteella", sanoi Sefton.

Sefton sanoi tekevänsä paljastuksen siksi, että hänen mielestään oli saapunut aika, jolloin oli asetettava kyseenalaiseksi työnantajien etiikka turvautuessaan teollisuusvakoiluun.

"Meidän lainlaatijamme tulisi selostaa miksi sellaisten asioimistojen sallitaan toimia."

Työttömyys Canadassa lähellä vuoden 1958 viime maailmasodan jälkeistä ennätystasoa

Tämän vuoden 3 ensimmäisen kk:n aikana se kasvoi; viime vuonna se laski

Ottawa. — Työttömyys yhä lisääntyi tämän vuoden maaliskuussa aivan vastakkaisena ilmiönä sille mitä tapahtui viime vuoden maaliskuussa.

Työministeriön ja liittovaltion tilastotoimiston yhteisessä raportissa tällä viikolla sanottiin, että maaliskuun 19 pnä Canadassa oli 566,000 työtöntä työtä etsivää työläistä. Luku on todellisuudessa vain arvio, sillä tilastotoimisto ja työministeriö päätyvät työttömyystilastoihinsa siten, että kyselyjä esitetään 30,000 perheelle kautta Canadan ja siten saadut työttömien luvut kerrataan maan asukaslukua vastaavasti.

Samanaikaisesti kansallinen työnvälitystoimisto ilmoitti, että maaliskuun puolivälissä tänä vuonna sen kirjoissa oli 830,691 työtä etsivän henkilön nimet.

Kuitenkin työministeriön ja tilastotoimiston esittämä luku on 11,000 suurempi kuin näiden virastojen helmikuun puolivälin työttömyydestä esittämä luku ja peräti 41,000 suurempi kuin vuotta aikaisemmin. Näiden virastojen arvioiden mukaan Canadassa saavutettiin sodanjälkeisen ajan työttömyysennätys maaliskuussa v. 1958, jolloin arvioitiin olevan 597,000 työtöntä maassa.

Tämän vuoden maaliskuun 19 päivän luku edustaa 9.1 prosenttia maan työvoimasta, eli vajaata yhtä prosenttia vähemmän kuin ennätysmääräinen 10 prosenttia kaksi vuotta sitten. Näiden samojen tilastojen mukaan viime vuonna maaliskuussa oli 8.6 prosenttia maan työvoimasta työttömänä.

Vaikka Canadan työvoimamäärä lisääntyikin 157,000:lla tämän vuoden maaliskuun ja viime vuoden maaliskuun välisenä aikana, joka sellaisenaan vaikuttaa työttömyyden prosenttiluvun vähentämiseksi, niin työssä olevien luku lisääntyi samanaikaisesti vain 116,000:lla, kohottaen siten työttömien prosenttiluvun yli sen mitä se oli viime vuonna vastaavana aikana. Lähes kolmeneljäsosaa tästä työssä olevien lukumäärän lisääntymisestä tapahtui Ontariossa.

Myös merkillepantavaa tässä yhteydessä on se, että naiset muodostivat 84 prosenttia lisääntyneestä työssä olevien joukosta, osoittaen, että perheiden äidit ovat joutuneet yhä lisääntyvässä määrässä turvautumaan ansiotyöhön.

Helmikuun puolivälistä maaliskuun puoliväliin tänä vuonna työvoimamäärä lisääntyi Canadassa

(Jatk. siv. 4)

Tänään (perjantaina) huhtikuun 22 pnä vietetään Neuvostoliitossa ja monissa muissa maissa Vladimir Iljitsh Leninin, marxilaisuuden lahjakkaan edelleen kehittäjän, 90-vuotispäivää.

Johannes Mezenberg vaimonsa ja heidän 10 lapsensa kanssa laskeutumassa Euroopasta saapuneesta lentokoneesta Montrealin lentokentälle. Mezenbergin perhe tulee asettumaan Chathamin, Ont. lähistöllä sijaitsevalle farmille, vierailtuaan ensiksi Mezenbergin veljen vaimon luona.

Syngman Rheen uhreja haudataan "tipottain"

Etelä-Korean koko hallitus erosi tiistaisen verilöylyn, tuhannen ihmisen ampumisen takia

Seoul. — Peläten ilmeisesti uhriensa joukkohautaamisen poliittisia seuraamuksia, Syngman Rheen hallitus on määrännyt, että viime tiistaina joukkomitassa ammuttujen ylioppilaiden ja muiden mielenosoittajain ruumiita annetaan sairaaloista omaisille hautaamista varten tipottain, eli vain 7-12 kappaletta kerralla.

Hallituksen omien arvioiden mukaan, ja niitä pidetään äärettömän konservatiivisina, tiistaisissa kahakoissa, jolloin Etelä-Korean sotavoimat hyökkäsivät v a a l i varkaudesta protestoivaa rauhallista mielenosoitusta vastaan, surmattiin 115 ihmistä ja sen lisäksi sai haavoja 777 ihmistä.

(Torstai-iltana täällä Canadassa esitetyssä TV:n uutisfilmissä nähtiin miten aseetonta, pakoon juossutta suurta väkijoukkoa ammuttiin selästäpäin ja miten kadulla makasi kuolleena eräs 14-vuotias nuorukainen tai lapsi, jota myös oli ammuttu selkään. — V.)

Tämän julman ihmisteurastuksen johdosta on Etelä-Korean 85-vuotias diktaattori, presidentti Syngman Rhee joutunut siihen asemaan, että hän on yksin "oikeassa" ja kaikki muut väärässä? Tiistaisen verilöylyn johdosta erosi nimittäin hänen hallituksensa kokonaisuudessaan ja täällä puhutaan nyt, että Syngman Rhee aikoo neuvotella toisten vanhojen ukkojen, entisten hallitusministerien, pääministerien ja muiden vaarien kanssa maan tilanteesta ja siitä, mitä hän voisi nyt tehdä. Myös otaksutaan, että Syngman Rhee yrittää nimittää joitakin uusia ministerejä viikon vaihteessa.

Syngman Rhee aikoi neuvotella "vanhempien valtiomiesten" kanssa jo torstaina tiistaisen verilöylyn aiheuttamasta tilanteesta, mutta tämä neuvottelutilaisuus lykättiin perjantaihin asti siksi kun Yhdysvaltain Etelä-Korean lähettiläs Walter McConaughy keskusteli pitkän aikaa Rheen kanssa torstaina.

Maan väestön keskuudessa vallitsee luonnollisesti jännittynyt mieliala ja suuri suru tiistaisen verilöylyn johdosta. Siitä johtuu hallituksen ukaasi, että surmansa saaneiden rumiita ei saa antaa omaisille hautajaisten järjestämistä varten enempää kuin 7-25 ruumista kerralla.

18 kk vankeutta baarissa istumisesta

Washington. — Noin 150 ylioppilasta — useimmat heistä valkoisia — osoitti pitkänäperjantaina mieltään Valkoisen Talon edustalla Washingtonissa tukeakseen neekerien vaatimusta tasaarvoisista oikeuksista etelävaltioiden lounasbaareissa.

Samanaikaisesti ilmoitettiin Atlantasta, Georgiasta, että 83 neekeriylioppilasta oli asetettu siellä syytteeseen osallistumisesta ns. istumamielenosoituksiin niissä lounasbaareissa joissa neekerien on aterioitava seisoen valkoisten istuessa. Mainittuja ylioppilaita syytetään "yleisen järjestyksen häiritsemisestä, tunkeutumisesta kiellettylle alueelle sekä kokouksia koskevan lakien rikkomisesta".

Jos syytetyt tuomitaan, he voivat joutua maksamaan 3,000 dollarin sakot, mutta vaihtoehtoina ovat 18 kuukauden vankeusrangaistus tai kolmen vuoden pakkotyö työleireillä.

Georgia kuuluu valtioihin, joissa rotuerottelulait ovat kaikkein ankarimmat.

VIIME TIEDOT

Toronto. — Algerian kansallismielisiä maansa itsemääräämisoikeutta puolustavia mielenosoittajia oli eilen illalla (torstaina) Maltonin lentokentällä Ranskan presidentti de Gaullea vastassa. He kantoivat tauluja, joissa muistutettiin: "Algeria algerialaisille", "Itsemääräämisoikeus Algerialle", "Vapauttakaa Algeria", "Lopettakaa tappamiset Algeriassa" ja "Lopettakaa atomikokeilut Algeriassa."

Caracas, Venezuela. — Venezuelan "liivintaskukapinan" johtajat pakenivat vuoristoon torstaina talonpoikain ja sotilaiden takaa-ajamina. Kahden kapinajohtajan vangitsemisesta ilmoitettiin, mutta itse kapinan pääjohtajan, entisen Venezuelan ilmavoimien kenraalin sanctaan olevan vielä vapaana.

Washington. — Yhdysvaltalainen senaattori Linden Johnson ennusti torstaina, että Yhdysvallat tulee yrittämään vapunpäivänä, toukokuun 1, yhteyssatelliitin lähettämistä avaruuteen.

Syyrialaisvapaaehtoisia valmiina Algeriaan menoon

Damaskus. — 4,000 syyrialaista, jotka kaikki ovat saaneet sotilaskoulutuksen, on ilmoittanut olevansa valmiita liittymään vapaaehtoisina Algerian vapautusarmeijaan, kertoo asioista tavallisesti hyvin perillä oleva damaskuslainen lehti Al Wahda.

Lehti lisää, että monet arabivetraanit, jotka ovat käyneet monta taistelua Ranskan imperialismia vastaan, suunnittelevat erikoisosaston muodostamista osallistuakseen Algerian sotatoimiin.

Vielä lehti sanoo Algerian väliaikaisen hallituksen Damaskuksessa olevan edustajan Al Chasirin ilmoittaneen, että hänen toimistoonsa ilmoittautuu yhtäjaksoisena virtana syyrialaisia, jotka haluavat vapaehtoisina osallistua Algerian vapausarmeijan toimintaan.

Alastomuuskykyjä "hyvälle asialle"

Lontoo. — Maailman pakolaisvuoden keräyksen hyväksi järjestettävän suuren juhlan alkuunpanijat ovat saaneet Lontoossa pohdittavakseen visaisen ongelman — kuinka paljon show tyttö saa näyttää itseään hyväntekeväisyysjuhlissa.

Balettityttö Claire Neverin piti auttaa vaatteiden hankkimisessa mailman pakolaisille riisuutumalla itse. Suunnitelma aiheutti ankaran riidan juhlan 150-henkisen järjestelykomitean keskuudessa. Erityisen kiihkeästi ajatusta vastusti muuan Ogilvy-niminen neiti, jonka mielestä koko juttu oli kerta kaikkiaan säädytön. Hyväntekeväisyyden ja säädyllisyyden välinen kissanhännänveto näyttää kuitenkin päättyvän ensiksi mainitun voitoksi, sillä komitean 19 vuotias sihteeri, neiti Jane Campbell-Odre, on ilmoittanut päättäväisesti, että Claire Never saa "käyttää kykyjään" hyvän asian puolesta.

Canadian Labor Congressin edustajakokouksen edessä monta vaikeata pulmaa

Montreal. — Uniojohtajat kautta Canadan saapuvat tänne tämän viikon lopulla osallistuakseen Canadian Labor Congressin viikon kestävään edustajakokoukseen, joka alkaa ensi maanantaina.

Canadan suurimpien unioiden johtohenkilöt pitävät täällä myös ennakkoneuvotteluja suunnitellakseen suhtautumistaan visseihin edustajakokoukselle esitettäviin kysymyksiin, joista muutamat lupaavat olla kauaskantoisia.

Maan suurin unio, 80,000-jäseninen United Steelworkers of America alkoi valmistelunsa tätä edustajakokousta varten perjantaina järjestäen kaksipäiväiset neuvottelut siitä mitä sen taholta olisi edustajakokouksessa esitettävä poliittisesta toiminnasta—palkoista, työehtosopimuksista ja muista suhteista maan terästeollisuuteen.

Useimmat muut uniot myös pitävät johtajaportaan neuvotteluja valmistautuessaan edustajakokoukseen, johon odotetaan 1,800 edustajaa.

Samanaikaisesti Canadian Labor Congressin 21-jäseninen toimeenpaneva neuvosto harkitsee edustajakokoukselle esitettäviä päivän polttavimpia kysymyksiä, joista tämän 1,150,000 työläistä edustavan edustajakokouksen on päätettävä. Tärkeimpinä näiden joukossa ovat:

Kysymys siitä mitä tulisi tehdä ehdotetun poliittisen liiton johdosta. CCFn ja tämän ammattiyhdistyksien keskusliiton piireissä on jo pitemmän ajan puhuttu CCFn ja unionistisen liikkeen toisiinsa kytkemisestä — CCFn häviämisessä olevan vaikutusvallan pönkittämisestä unionistisen liikkeen avuin. Canadian Labor Congress perustettiin huhtikuussa v. 1956 Canadian Congress of Laborin ja Canadian Trades and Labor Congressin yhdistämisellä.

Toisena on kysymys siitä mitä tulisi tehdä niiden unioiden suhteen, jotka ovat tunkeutuneet tai yrittäneet tunkeutua toisten unioiden aloille. Näiden joukossa on suurta huomiota tällä "alalla" herättänyt International Brotherhood of Teamsters, joka on yrittänyt saada niiden työläisten edustamisoikeutta, jotka kuuluvat joihinkin rautatietyöläisten unioihin.

Kolmantena on kysymys siitä mitä tulisi tehdä Seafarers International-union suhteen, joka erotettiin CLCsta siksi, että se yritti saada National Association of Marine Engineers-union jäsenien edustamisoikeutta.

Ja neljäntenä aikakauttamme luonnehtivana kysymyksenä on se, että mitä tulisi tehdä saadakseen lisää varoja ammattiyhdistyksen keskusliiton toiminnan rahoittamiseksi.

Chou ja Nehru ovat nyt neuvottelussa Intiassa

Rajakiista vahingoittaa molempia maita — Nehru; sopimukseen voidaan päästä — Chou En-lai

New Delhi. — Intian pääministeri Nehru ja Kiinan pääministeri Chou En-lai ovat keskustelleet täällä useita kertoja maittensa välisistä rajakiistoista ja he kumpikin antoivat keskiviikkoiltaisella lounaalla pitämissään puheissa sellaisia vihjeitä, että vissiä edistystä on tapahtunut, tai että ainakin vakavia yrityksiä tehdään pulmakysymysten selvittämiseksi.

Keskiviikkoiltaisessa lounastilaisuudessa pitämänsä puheen yhteydessä Chou En-lai antoi vihjeitä Kiinan sovitteluhalusta samalla kun Intian pääministeri Nehru esitti puheessaan varovaista pidättyvyyttä kuvanneen kannan.

Chou En-lai sanoi, että Kiinan ja Intian rajakiistaan liittyy "vaikeita puolia", mutta siitä huolimatta hän sanoi olevansa vakuuttunut, että rajakiistat voidaan ratkaista "yhteisymmärryksessä ja yhteishyvää silmälläpitäen".

Nehru sanoi puheessaan, että sopimuksen perustana tulee olla "kummankin maan arvon ja itsearvon kunnioittaminen samalla kun pidetään mielessä suurempaa kysymystä Aasian ja koko maailman rauhasta".

Keskiviikkoilainen lounastilaisuus pidettiin sen jälkeen kun Chou En-lai ja Nehru olivat keskustelleet neuvonantajineen yli neljä tuntia näistä rajakysymyksistä.

Keskustelun alussa oli mukana kummankin pääministerin neuvonantajat, mutta noin 20 minuutin kuluttua pääministerit menivät yksityishuoneeseen Nehrun asunnossa. Siellä he keskustelivat 90 minuuttia, minkä jälkeen he menivät kumpikin eri paikkaan syömään. Pääministereillä oli myös iltapäivällä kaksi tuntia kestänyt yksityisneuvottelu.

Päivällistauon aikana Nehru tiedoitti ulkoministeriönsä edustajille aamupäivän keskustelun kulusta. Lounastilaisuudessa illalla hän luki puheensa sen sijaan, että olisi puhunut vapaasti, kuten tavallista.

Eräät poliittiset tarkkailijat ovat kiinnittäneet huomiota Chou Enlain puheen siihen kohtaan, missä hän sanoi jotta sopimukseen voidaan päästä siten, että "huomioidaan sekä historiallinen tausta että nykyinen todellisuus".

Nämä poliittiset tarkkailijat ovat vetäneet tästä lausunnosta sellaisen johtopäätöksen, että Kiina on ehkä valmis hyväksymään brittiläisten imperialistien saneleman n.s. McMahonin rajalinjan ("historiallinen tausta") jos Intia puolestaan hyväksyy sen, että Ladakhin alue Kashmirissa jää Kiinalle ("nykyinen todellisuus").

Mitään tällaisia virallisia ehdotuksia ei kuitenkaan ole tiettävästi vielä tehty kummaltakaan puolelta.

Nehru sanoi puolestaan puheessaan, että Intian ja Kiinan välinen pitkäaikainen rajakiista vahingoittaa, ei vain Intiaa ja Kiinaa, vaan koko maailmaa.

Yhdysvaltain kongressi hyväksyi "köyhän" neekerioikeuksien lain

Washington. — Yhdysvaltain kongressi lähetti eilen Valkoiseen taloon v. 1960 siviilioikeuksien lain, jolla Yhdysvaltain hallituspiirit väittävät takaavansa maansa neekeriväestön oikeudet äänestää ja nauttia samoista oikeuksista, jotka suodaan maan valkoihoiselle väestölle.

Kuitenkin neekeriväestön järjestöjen taholta on arvosteltu vakavasti tätä lakitekelettä ja syytetty, että siinä ei mennä sen pitemmälle kuin se, että luvataan taata neekerien oikeus äänestää ja että tarjottu parannus sellaisenaan on kokonaisuudessaan hyödytön.

Lakiehdotus hyväksyttiin edustajakamarissa viimeisessä äänestyksessä torstaina 288 äänellä 95 vastaan. Senaatti hyväksyi lain kaksi viikkoa sitten.

Täten päättyi tämä oletetusti Yhdysvaltain neekerien oikeuksien puolesta käyty lainlaadinnallinen taistelu, joka alkoi valiokuntatasolla vuosi sitten ja josta on keskusteltu senaatin ja edustajakamarin istunnoissa sitten viime helmikuun 15 p. Presidentti Eisenhowerin odotetaan allekirjoittavan lain piakkoin.

Lain keskeisimpänä säädöksenä on uusi keino neekerien äänestyslistalle pääsemiseksi Yhdysvaltain etelävaltioissa, jossa heitä vastassa on ollut erinäisiä valtion virkailijain heidän tielleen asettamia esteitä. Laissa varataan mahdollisuus nimittää "erotuomareita" harkitsemaan niiden neekerien valituksia, joilta on virkailijain taholta kielletty heidän nimensä äänestäjien luetteloihin liittäminen.

Liittovaltion oikeuksille annetaan valta nimittää näitä erotuomareita sen jälkeen kun on havaittu v. 1957 hyväksytyn lain nojalla, että on laittomasti kieltäydytty liittämästä neekerien nimiä äänestäjien luetteloihin. Lisäksi on todettava, että nimien äänestäjien luetteloon liittämisestä kieltäytyminen on tapahtunut rotusyrjinnän perusteella.

Lain mukaan on äänestämisoikeutta anovan neekerin esitettävä osavaltion registraattorille vielä uusi anomus. Jos hän ei saa tyydytystä sieltä, hän voi esittää asiansa liittovaltion oikeuden nimittämälle tuomarille, joka lain mukaan liittää hänen nimensä äänestäjien luetteloon, jos hänet muuten havaitaan oikeutetuksi äänestämään.

Tuomarin päätöksestä voidaan kuitenkin vedota oikeuteen vaikka hänen päätöksensä ovatkin osavaltion virkailijoita sitovat.

Laissa säädetään myös, että:

Vaalivirkailijain on säilytettävä asiapeperinsa 22 kuukautta vaalien toimittamisen jälkeen, jotta oikeusministeriöllä olisi tilaisuus tutkia niitä.

Määrätään rikoksiksi kaikki yritykset asettua liittovaltion oikeuden tiellä uhkauksin tai väkivalloin.

Määrätään rikokseksi kaikki pakenemiset osavaltioiden rajojen yli silloin kun on kysymyksessä pommitukset ja omaisuuden polttamiset tai räjähdysaineiden kuljettaminen osavaltioiden rajojen yli tarkoituksella vahingoittaa omaisuutta.

Valtuutetaan liittohallitus varaamaan väliaikaista vapaata koulutusta sotilashenkilökunnan lapsille alueilla, joilla yleiset koulut on suljettu rotujen yhteiskoulutuksen estämiseksi tai jostain muusta syystä.

Vaikka tämä laki allekirjoitettaisiin huomenna, niin täällä olevissa liberaalisissa ja neekeriväestön oikeuksia puoltavissa piireissä sitä pidetään erittäin sisältököyhänä ja miltei täydellisesti tarkoitustaan vastaamattomana.

VAPAUS

(LIBERTY) — Independent Labor Organ of Finnish Canadians. Established Nov. 6, 1917. Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa. Published thrice weekly: Tuesdays, Thursdays and Saturdays by Vapaus Publishing Company Ltd. at 100-102 Elm St. W., Sudbury, Ont., Canada.

Telephones: Bus. Office OS. 4-4264; Editorial Office OS. 4-4265. Manager E. Suksi. Editor W. Eklund. Mailing address: Box 69, Sudbury, Ontario.

Advertising rates upon application. Translation free of charge.

TILAUSHINNAT:

Canadassa:	1 vk. 8.00	6 kk. 4.25	3 kk. 2.50
Yhdysvalloissa:	1 vk. 9.00	6 kk. 4.80	
Suomessa:	1 vk. 9.50	6 kk. 5.25	

Syngman Rheen terrori kukassaan

Veri vuotaa taas virtanaan Seoulissa ja monessa muussa Etelä-Korean kaupungissa, missä Yhdysvaltain pistinten tuella vallassa pidetty Syngman Rhee antaa jälleen havainto-opetusta siitä, minkälaista "demokratiaa" ja "vapautta" on siellä puolustettu ja kehitetty?

Raamatussa kerrotaan, että kun Jumala sai valmiiksi maan, meret ja kaiken muun olevaisen, hän havaitsi ne varsin hyviksi, ja lepäsi tyytyväisenä seitsemäntenä päivänä.

Näin on yleensä asianlaita ihmisten keskuudessa; saatuamme valmiiksi työmme, me tunnemme vissiä itsetyytyväisyyttä siitä suuremmassa määrässä, mitä paremmin olemme työmme suorittaneet.

Mutta kun Yhdysvaltain valtiosihteeri Mr. Herter katsahti tällä viikolla sitä, mitä on etupäässä Yhdysvaltain toimesta saatu aikaan Etelä-Koreassa, niin hän kauhistui — ei ehkä niinkään paljon Etelä-Korean, vaan Afrikan ja Aasian satamiljoonaisten kansanjoukkojen takia.

Kuten tiedetään, sodan päättymisen jälkeen 1945 miehitti Yhdysvallat Etelä-Korean. Siitä lähtien on Etelä-Koreaa hallittu ja johdettu Washingtonin tahdin mukaan. Etelä-Korean hallituksen voimamieheksi nostettiin ikänsä Yhdysvalloissa asunut, kaikelle demokraattiselle maailmankatsomukselle ventovieras tri Syngman Rhee. Hän on alusta pitäen, poliittisesti katsoen osoittautunut "menneisyyden muumioksi", joka halveksii demokratiaa ja demokraattisia menettelytapoja aivan yhtä paljon kuin Kiinan kansan virkaheitto Chiang Kai-shek ja muut suurpääoman hyväksi toimivat diktaattorit. Syngman Rheen ainoana valttina on ollut se, että hän on esiintynyt julkeana "kommunismin vastustajana" — mutta kuten tavallista, "kommunisteiksi" on hänkin leimannut kaikki poliittiset vastustajansa joita on terrorilla joukkomitassa vankilaan. Vaarallisimmat poliittiset vastustajansa, huolimatta siitä mihin poliittiseen puolueeseen he ovat kuuluneet, tai ovatko he kuuluneet mihinkään, Rhee on saattanut hautaan joko "onnellisen tapaturman" tai jonkun muun "sattuman" avulla.

Korean kansa olisi jo aikoja sitten lopettanut Syngman Rheen patavanhoillisen terrorikomennon, mutta hänen terrorivaltansa saatiin pelastetuksi sodan avulla, mihin Yhdysvallat sekaantui lähettämällä kymmenkunta vuotta sitten. Saatuaan siten "pelastetuksi" mr. Rheen oman kansansa tuomiolta Yhdysvaltain hallitus ryhtyi rakentamaan Etelä-Koreasta sellaista "mallimaata", minkä piti saamaan koko Aasian ja Afrikan kansat ihmettelemään, mitä kaikkia porvarillinen demokratia saakaan aikaan. Vuodesta vuoteen 1950—57 Yhdysvaltain toimesta annettiin Syngman Rheen hallituksen avustamiseksi $1,214,000,000 ja YK:n toimesta vielä lisäksi 600 miljoonaa dollaria, millä rikastutettiin niitä, jotka olivat ennenkin rikkaita, kehitettiin joukkomittaista mädännäisyyttä hallituselimissä ja ostettiin koko Etelä-Korea yhdysvaltalaisten ohjus- ja ydinaseiden tukikohdaksi.

* * *

Valtiosihteeri Herter ei suinkaan ole ainoa henkilö, jota kuljettu taival ja sinne jätetyt jäljet peloittavat. Esim. Globe and Mail-lehden kirjeenvaihtaja Philip Deane tiedoitti Washingtonista huhtikuun 20 pnä lähettämässään uutistiedossa mm. seuraavaa:

"....Valtiodepartmentti pelkää todellisesti, että Koreassa toistuu se, mikä aiheutti Kiinan menetyksen (kiinalaisille — V.) Se olisi Yhdysvalloille hirveä isku kun huomioidaan se hinta mikä maksettiin Etelä-Korean pelastamiseksi kommunistihallinnalta vv. 1950—53 ja ne ponnistelut, mitä on tehty sen jälkeen sodan tuhojälkien poistamiseksi.

"Korea on meidän holhokkimme — ehkä enemmänkin, Korea on meidän vertamme ja lihaamme. Meidät on yhteenliitetty vihattuun hallitukseen, eikä ole mitään vaihtoehtoa — Rhee on tappanut kaikki vaihtoehdot." Nämä ovat Yhdysvaltain erään johtavan virkailijan sanoja hänen analysoidessaan miten hänen maansa (USA) 'joutui sellaiseen sekasotkuun'..."

* * *

Ja "analysoidessaan" Korean tilannetta tämä nimetön, mutta kuulema huomattavassa asemassa oleva yhdysvaltalainen virkailija selitti tilannetta seuraavan tapaan:

"... Koska presidentti Rhee nostettiin hallitukseen Yhdysvaltain toimesta, hänen nimensä liittyi Yhdysvaltoihin ja sitä ajatusta rohkaistiin. Rheen tukijat ovat siten nähneet Yhdysvaltain mielipiteen vastustajilta.

"Tämä tuli vielä näkyvämmäksi Korean sodan aikana. Rhee taputti useita vastustajiaan sillä perusteella, että he vastustivat häntä, sekä sotaponnisteluja ja Yhdysvaltoja. [illegible] sotatoimissa... sitäpaitsi kenraali Douglas MacArthur oli Rheen henkilökohtainen ystävä ja muut kenraalit pitivät (Rheen) arvostelijoita pettureina.

"Sama suunta jatkui sodan jälkeen. Pitemmäksi kasvoi luettelo Rheen vastustajista jotka kuolivat "tapaturmaisesti" tai murhattuina. Poliisin raakalaisuus tuotti sotaa edeltäneen tason jolloin esimerkiksi Korean erään saaren koko väestö joutui karsittavaksi [illegible] epäiltynä... Kukaan ei ollut turvassa, kenraalit, parlamentin jäsenet, tuomarit, sanomalehtimiehet — heidät kaikki murhattiin, tai jos he olivat kyllin tärkeitä, pantiin vankilaan tai murhattiin.

"Skandaalit horjuttivat äskettäin Etelä-Koreaa — sotilailta evättiin heidän ruoka-annoksensa ja palkkansa; maareformi oli pelleilyä, sillä rikkaitten maanomistajien sallittiin ottaa maastaan hirveän korkeat hinnat ja antaa tarpeelliset lainat kiskurikoroilla talonpojille, jotka siten tuhottiin taloudellisesti, joutuivat maaorjan asemaan tai myivät maansa.

"Jotkut yhdysvaltalaiset virkailijat protestoivat mutta nämä protestit olivat lieviä. Washingtonin oikeisto tuki hyvin Rheeta, jota se (oikeisto) piti vankkana leijonana sekä ukon ja kristillisyyden puolustajana...

"Samaan aikaan, 38:nnen leveysasteen pohjoispuolella kommunistit käyttäytyivät Etelä-Korean standarttien mitalla esimerkillisesti; Pohjois-Korean maareformi onnistui, mädännäisyys väheni minimiin; vapaa opetus tuli tosiasiaksi; tuhotut kaupungit... rakennettiin uudelleen nopeasti ja [illegible] urakoitsijoita rikastuttamatta. Tiedot tästä tunkeutuivat Etelä-Koreaan. Etelä-Koreassa on korealaisia jotka sanovat länsimaisille ystävilleen, että he pitävät kommunismia Rheeta parempana.

"Asiat ovat nyt huonommin mitä ne olivat ennen Korean sotaa...."

Mitä tähän lisätään, se on oikeastaan pahasta. Ihmetellä kuitenkin täytyy sitä kun esim. Globe and Mail suosittelee tällaisten tietojensa perusteella, että Etelä-Korea pantaisiin YK:n "trustihallintaan", mikä käytännöllisesti tarkoittaisi Yhdysvaltain välillisen hallinnan muuttamista Yhdysvaltain hallinnaksi, [illegible] Washingtonin [illegible] kansalle jälleen [illegible]. Miksei Globe and Mailin toimittajille tule mieleen sellaista mahdollisuutta, että Korea [illegible]

YLEISÖN KIRJE

RIISTAN SUOJELUKSESTA

Haluan puolestani yhtyä mr. C. Bibbyn käsitykseen tässä asiassa ja kysyä, miksi pidetään ollenkaan peurakoiraa? Onko siitä jotakin hyötyä, jos koira juoksee tuolla pitkin metsiä ja tuhoaa rikollisesti luonnonriistaa, jota haluamme suojella sekä itsemme että lapsiamme varten?

Olen kotieläinten ystävä, mutta itse puolestani en halua, että ne tulevat "maan vaivaksi".

Toinen seikka on se, että näillä asutuilla alueilla on koiria yleensä ylöttömän paljon valloillaan. Tekevät monenlaista pahaa ja tahrivat pihamaita missä lapset leikkivät. Mikä siivo ja haju onkaan tällaisessa tapauksessa lasten tullessa tupaan? Miltei poninhevosen kokoisia koiria näkee kuitenkin valloillaan.

Mitä sitten peuran metsästykseen tulee, niin vanhana ulkoilijana en itse puolestani näe koirien käytöstä mitään hyötyä. Kuinkahan monta peuraa pilataan syksyisin ajamalla ne koirilla henkihieveriin tai vähän haavoittamalla niiden ollessa täydessä laukassa koiran edellä? Minun käsitykseni urheilusta se ei mitenkään mahdu. Kannatan siis niitä canadalaisia, jotka vaativat lisääntyvässä määrässä kieltämään peuran ajon koirilla.

Jokatapauksessa olisi estettävä se, että koirat ajavat metsissä mielin määrin rauhoitusaikanakin kantavia naaraspeuroja ja pieniä peuranvasikoita. — H. Mäki.

Talouselämän militarisoiminen vain estää sen kehittymisen

Kirj. BERT WHYTE

Peking. — "Imperialististen maiden kansallisen talouden militarisointi on pahentanut kriisiä, eikä missään mielessä elvyttänyt niiden talouselämää", sanoi pääministeri Chou En-lai kansankongressin loppuistunnossa viime viikolla.

"Yhdysvaltain hallitseva johtoasema on suhteellisesti heikentynyt ja imperialistisen leirin on astunut askeleen edelleenkin häviötään kohti", sanoi Chou.

"Kiinan hallitus ja kansa täydellisesti kannattaa Neuvostoliiton rauhanehdotusta korkeimman tason kokoukselle, yleistä aseistariisumista ja ydinaseiden kieltoa", sanoi hän.

Kiinan hallitus on toistuvasti esittänyt Aasian ja Tyynenmeren maille rauhan ja turvallisuuden takaamista ja hyökkäämättömyyssopimuksen allekirjoittamista sekä saattaa koko alue atomiaseista vapaaksi alueeksi.

Chou puhui sosialistisen leirin jatkuvasta voimien lisääntymisestä ja ilmaisi kannattavansa Afrikan kansain taistelua siirtomaahallintoa vastaan ja latinalaisen maiden kansallista ja demokraattista taistelua niitä diktatuurihallituksia vastaan, jotka on nostettu valtaan Yhdysvaltain avulla.

Hän tuomitsi Japanin ja Länsi-Saksan militarisoinnin ja sanoi, että tämän johdosta "näistä maista on tullut sodan pesäkkeitä Aasiassa ja Euroopassa".

Hän ilmaisi toivovansa, että hänen vierailunsa Nehrun luona toisi myönteisiä tuloksia. "Me syvästi uskomme, että perinteellinen ystävyys Kiinan ja Intian kansan kanssa loistaa lopussa kirkkaasti."

Jännitystilanne Kiinan ja Yhdysvaltain kesken pysyy entisellään ja vastuu siitä lepää Yhdysvaltain harteilla, joka yrittää luoda "kahta Kiinaa" laillistuttaakseen siten Taiwanin kaappauksen, sanoi pääministeri.

Lopuksi hän sanoi, että Kiinan hallitus ja kansa "rehellisesti toivoo kansainvälisen jännitystilanteen edelleenkin lievenemistä maailmanrauhan entisestään lujittumista, kansallisille liikkeille lisävoittoja ja kansojen kesken ystävyyden edelleenkin kehittämistä".

SUURI KIINA KUNNIOITTI SKPn EDUSTAJAKOK.

Helsinki. — Olemme iloisia saadessamme todeta yhä suuremman ystävyyden ja yhteyden Kiinan ja Suomen Kommunististen puolueiden ja kansojen välillä viime vuosina. KKP ja Kiinan kansa seuraavat aina myötätunnolla puolueenne ja Suomen kansan taistelua ja saavutuksia, lausui Kiinan kommunistisen puolueen edustaja Wu Tse-Pu puhuessaan lauantaina SKPn edustajakokouksessa.

Hän kiitti puoluetta siitä, että se oli lähettänyt valtuuskunnan KKPn VIII edustajakokoukseen ja Kiinan kansantasavallan 10-vuotisjuhliin. — Puolueemme ja kansamme vaalivat hellyydellä tätä ystävyyttä. On toivottavaa, että puolueittemme ja maittemme välinen ystävyys kasvaa jatkuvasti.

KKP ja Kiinan kansa ovat viime vuosina antautuneet täynnä luottamusta sosialismin rakentamiseen [illegible] johdolla. Olemme saavuttaneet [illegible] yleislinjan (1958—1962) suurimmaksi osaksi [illegible] vuosina 1958 ja 1959. Jatkamme Kiinassa edelleen sosialismin rakentamisen [illegible]

[illegible]

Olemme vakuuttuneita siitä, että saavutamme kansamme yhteisillä ponnisteluilla ja keskitetyillä ponnistuksilla [illegible] sosialistisen maailman voimaa.

[illegible]

Puhuja luki KKPn keskuskomitean SKPn XII edustajakokoukselle lähettämän tervehdyksen, joka kuului:

Kiinan Kommunistinen Puolueen keskuskomitea esittää kaikkien jäsentensä puolesta lämpimän, veljellisen tervehdyksen Suomen Kommunistisen Puolueen XII edustajakokoukselle ja sen kautta kaikille SKPn jäsenille, Suomen työväenluokalle ja työväestölle.

[illegible]

Ateenassa luokkatuomio

Ateena. — Viikko sitten torstaina antoi Ateenan sotatuomioistuin päätöksensä 12 demokraatin vastaan nostetussa jutussa. [illegible]

Suomalaisen lähetyssaarnaajan rippi:

Pamppu, patukka Etelä-Afrikassa

Suomalainen nainen, joka lähetystyön tekijänä on yli 40 vuotta uhrannut toiminnalle mustien parissa, on äskettäin muistanut kotimaataan kirjeellä. Siinä hän vaikuttavasti kuvailee kuohuvan maan tunnelmia ja sitä hätää, mitä oikeamielinen ihminen tuntee nähdessään, kuinka väkivallalla yritetään tukahduttaa mustan kansanosan vapauspyrkimykset. Lehdellämme on tilaisuus julkaista tämä kirje oheisena.

On kuin synkkä yö yllättäisi juuri sarastamaisillaan olevan päivän nousun täällä. Samalla kuitenkin monien meidän lähetystyöntekijäin silmistä suomukset putoavat ja me näemme kanssaihmistemme kohtalot kirkkaammin kuin koskaan aikaisemmin. Koko elämäntyömme on kuin hukkaan mennyttä; tämä kaikki on sen tulosta! Olemme mitä suurimmin ponnistuksin ja kaikkivaltiaan armon turvin opettaneet näille mustille raukoille kirjoittamisen ja lukemisen taidon. Teimme sen Jumalan valtakuntaa varten, emme suinkaan sen tähden, että näitä avuja käytettäisiin kapinointiin maallista esivaltaa vastaan, jonka kaikkivaltias, kaikki näkevä ja kaikki tietävä Jumala on näille mustille säätänyt heidän kurissa ja ojennuksessa pitämiseksi.

Näinhän me uskoimme ja näin me opetimme, emmekä suinkaan voineet aavistaakaan, että näin saatua lukutaitoa käytettäisiin yleisen historian, filosofian, luonnontieteiden ja yhteiskuntatieteiden tutkimiseen, että nämä alkuasukkaat ottaisivat "maallisista" kirjoista tiedon, miten muut kansat ovat jo taistellen vapauttaneet itsensä ei vain kansallisen, vaan myöskin yhteiskunnallisen sorron ikeestä. Emme voineet kuvitellakaan, että kirjoitustaitoaan he tulisivat käyttämään lentolehtisten tekemiseen tuon vapaustaistelunsa puolesta.

Mutta näin on vaan käynyt. Ja meidän valistajain keskuudessa vallitsee nyt kaaos ja hämminki, usko pettää ja kaikki järkkyy. Muutamat meikäläisistä ovat ottaneet tarpeeksi suuret annokset lääkeaineita kuollakseen pois näkemästä kyl vönsä tuloksia (kuten he asian ilmaisevat), muutamat ovat yhtyneet kansallisen vapautuksen riveihin, muutamat, kuten mm. minä, olemme päättäneet lähteä "herrakansojen" keskuuteen julistamaan heille lakia ja evankeliumia. Emmekä pelkää hirsipuuta emmekä vankilain tyrmiä. Kaikkein paatuneimmat — niitäkin tässä hommassa todellakin saattaa olla — jatkavat, kuin mitään erikoista ei olisi tapahtunutkaan!

Kuitenkin pamppu on valistusvilline enemmän kuin yleensä luullaankaan. Siis täysin päinvastaisessa mielessä, kuin mitä niiden innokkaat käyttäjät tarkoittavat. Olen tämän joutunut aivan omakohtaisesti kokemaan joutuessani kansallisen liikkeen järjestämän mielenosoituksen pyörteisiin; vieraan vallan santarmien konepistoolit rätisevät ja pamput sen kun mätkähtelivät. Sain sellaisen iskun patukasta — vahingossa tai ilman, se ei vaikuta asiaan —, että kun siitä selvisin, silmäni avautuivat, suomukset karisivat, ja voi, miten tuskallista tämä kaikki onkaan!

Vielä näin vanhoilla päivillään joutuu ihminen, lähetystyöntekijä, kokemaan elämän suuren paradoksin: tietojen ja taitojen aakkosten ohessa olemme näille ihmisille julistaneet Jumalan sanaa, jumaluutta, nyt he julistavat meille, koko maailmalle, korkeamman laatuista ihmisyyttä. Vapauden, oikeuden ja ihmisyyden soihdut ovat näiden ihmisten taistelun johdattajina, siitä ei nyt kerta kaikkiaan mihinkään pääse!

Niin, "herrakansojen" keskuuteen menen elämäni loppuajaksi, kuten sanoin. Olen jo joutunut kokemaan raskaina rotusyrjinnän kirot, mielipiteitteni johdosta vainon vaikeat vaiheet, vaikka ihoni on valkoinen ja vaikka kaikkivaltias Jumala yksin tietää, että kommunisti en ole. Vapautuneen, avartuneen vakaumukseni mukaan lopun elämästäni pyhitän, ja kaikki hyvät voimat minua tässä auttakoon!

Canadalaisia lääkäreitä Neuvostoliittoon

Toronto. — Toronton yliopiston terveysopin johtaja tri A. J. Rhodes ja liittohallituksen terveydenhoitojaoston virologisti, tri P. F. Nagler matkustaa Neuvostoliittoon tutkiakseen siellä joukkomittaista "elävän" rokotteen antoa lapsihalvaustautia vastaan, minkä sanotaan suojaavan ihmisen sataprosenttisesti koko eliniäksi mainittua tautia vastaan.

Neuvostoliitossa on jo rokotettu tällä tavalla 10,000,000—15,000,000 ihmistä.

Canadassa aloitetaan pian tämän elävän rokotteen klinikkakokeet. Sen keksi alunperin eräs yhdysvaltalainen lääkäri, mutta Neuvostoliitossa se kehitettiin ihmisten käyttöön ja sillä sanotaan saadun todella hämmästyttäviä tuloksia. Neuvostoliiton ja Yhdysvaltain terveysvirkailijain sanotaan kehittävän sitä nyt yhteisvoimin edelleen.

Korsikasta atomikoealue

Pariisi. — Ydinaseräjäytyksiin käytettävät maanalaiset kammiot jotka Ranska aikoo rakentaa Korsikaan, valmistuvat jo tämän vuoden aikana, kerrotaan Ranskan atomienergiavirastoa lähellä olevissa piireissä. Kammioita käytetään muutamiin räjäytyksiin vuodessa — ensin tavallisilla räjähdysaineilla ja myöhemmin ydinlatauksilla.

SITÄ JA TÄTÄ

MYYNTITAITOA

Asiakas: — Vasen kenkä tuntuu hiukan ahtaalta.

Myyjä: — Kyllä se avartuu, kun sillä vähän aikaa kävelee.

Asiakas: — Mutta oikea tuntuu liian suurelta.

Myyjä: — Se kyllä kutistuu, kun se kerran kastuu.

TOIVOMUKSEN MUKAAN

Maanukko on tuonut perunoitaan kaupungin torille myytäväksi.

Eräs rouva tulee, katsoo perunasäkkiä ja kysyy:

— Halkeilevatko nämä perunat keitettäessä?

—Joo, kyllä ne halkeilevat.

— Jassoo, en minä sitten viitsi niitä ostaa. Sanoi ja meni.

Tulee toinen rouva, katsoo säkkiin ja kysyy:

— Halkeilevatko nämä perunat keitettäessä?

— Ei, eivät ne halkeile.

— Jaha, en minä sitten viitsi niitä ostaa.

Sanoi ja meni.

Kolmas rouva tulee, katsoo säkkiä ja kysyy:

— Halkeilevatko nämä perunat keitettäessä?

Ukko kiukkuisena:

— Ne tekevät piru vie, juuri niinkuin te haluatte, halkeilevat tai eivät halkeile!

Atomienergialle Suomessa lupaavat mahdollisuudet

Helsinki. — Jos katsotaan tilannetta maailmankin mittakaavassa, niin harvassa maassa ovat atomienergian mahdollisuudet niin lupaavat kuin Suomessa ja on varsin todennäköistä, että Suomi on ensimmäisiä maita Euroopassa, missä atomienergian käyttö tulee osoittautumaan taloudellisesti kannattavaksi, totesi Atomienergianeuvottelukomitean puheenjohtaja, Teknillisen Korkeakoulun teknillisen fysiikan professori Erkki Laurila.

Kansainvälinen atomienergiajärjestö, jonka kanssa yhteistyössä neuvottelukunta parhaillaan suorittaa tutkimusta ydinvoiman käytäntöönottamisesta Suomessa, lähettää tänne toukokuussa Wienistä kolme asiantuntijaa, jotka osallistuvat tutkimuksiin niiden loppuvaiheessa.

Tutkimuksen ensimmäinen vaihe, jossa tutkitaan ydinvoiman käytäntöönottamisen taloudellisia ja teknillisiä edellytyksiä, on nimittäin tarkoitus saada loppuunsuoritetuksi ja kesäkuun loppuun mennessä. Tutkimuksen toisessa vaiheessa tulee ajankohtaiseksi Suomen ensimmäisen ydinvoimalaitoksen perustaminen siihen liittyvine ongelmineen.

Jatkuvasti lisääntyvän energiantarpeemme tyydyttäminen on jo tässä vaiheessa tehnyt ydinenergian käytäntöönottamisen edellytysten tutkimisen erittäin ajankohtaiseksi Suomessa toteaa prof. Laurila. Ja kun energian hinta on kallis, on meidän ollut suhtauduttava vakavasti ydinvoiman tarjoamiin mahdollisuuksiin. Ja näitä mahdollisuuksia näyttää olevan. Jo nykyisin tiedossa olevien uraaniesiintymien pohjalla voidaan todeta Suomen uraanivarojen riittävän atomivoimatuotannon tarpeisiin. Ilmeistä myös on, että kotimaisen uraanipolttoaineen hinta ei muodostu esteeksi.

PÄIVÄN PAKINA

Kirjeenvaihtajille ja kirjeenvaihdosta

Useita tiistaiseen numeroon aiotuista paikkakuntakirjeistä jäi voittamattomien esteiden vuoksi pois ja julkaistiin vähän myöhästyneenä torstaina. Syy tässä tapauksessa oli kokonaan toimituksessa, missä oli ylipääsemättömiä vaikeuksia voitettavana.

Kuten tiedetään, Vapaus julkaisee kansankirjeet heti niiden saavuttua, edellyttäen että ne ovat lehden ilmestymispäivän aattona toimituksessa. Teknillisten vaikeuksien vuoksi ei ilmestymispäivänä saapuvia kansankirjeitä saada enää lehteen, sillä lehti on saatava puoliselta painoon, jotta se saadaan määräaikaan mennessä, ennen kello viittä iltapäivällä postiin ja siis aikaa hukkaamatta lukijoille. Ilmestymispäivänä voidaan siis toimittaa ja latoa vain uutisosasto eli etusivu. Kun sitten vielä huomioidaan, että postinkulku on toisinaan aivan luvattoman hidasta, kirjeenvaihtajia pyydetään lähettämään kirjoituksensa niin aikaisin, että ne varmasti tulevat toimitukselle ilmestymispäivän aattona. Toimitus puolestaan huolehtii, että kaikki tavalliset kansankirjoitukset, jotka saapuvat tänne julkaisupäivän aattona, julkaistaan heti, Vapauden ensimmäisessä numerossa.

Poikkeuksia tähän tulee vain aniharvoin, kuten tapahtui viime tiistaina ja kuten voi tapahtua esim. suurten erikoisnumeroitten yhteydessä eli syystä tai toisesta tilanpuutteen takia.

* * *

Vapaus julkaisee mielihyvällä lyhyitä ja asiallisia "puhveja" näytelmä-, konsertti- ja muista kulttuuritilaisuuksista. Toisinaan kuitenkin sattuu, että kaksi henkilöä kirjoittaa "puhvinsa" samasta juhlasta samaan lehteen. Sellaiset "kaksinkertaiset" puhvit ovat aiheuttaneet lukijain toimesta valituksia "palstatilan väärinkäytöstä". Tällaisissa tapauksissa toimitus on pakoitettu jättämään toisen puhvin pois ja tiukkana ohjeena on silloin se, että **ensimmäiseksi tullut puhvi julkaistaan** ja toiseksi tullut jätetään pois. Kun näin menetellään, niin silloin voi toimitus hyvällä omallatunnolla sanoa, että mitään "puolueellisuutta" ei harjoiteta silloinkaan kun on karsittava kahdesta tai useammasta puhvista yksi tai kaksi pois.

* * *

Vielä pyytäisimme huomauttaa syntymäpäiväonnittelujen lähettäjille, että Vapaus tekee mielihyvällä sen kunnianosoituksen kansalaisillemme, että julkaisee määrävuosina heidän syntymäpäiväonnittelunsa lehtemme syntymäpäiväosastossa. Ohjeena on ollut, ja on edelleenkin, että näitä syntymäpäiväonnitteluja julkaistaan 50-, 60-, 65- ja 70 vuotispäivänä ja sen jälkeen joka vuosi. Viimeaikoina on kuitenkin tullut useita toivomuksia, että näitä "jokavuotisia" onnentoivotuksia voitaisiin julkaista jo 65:stä ikävuodesta lähtien ja toimitus on siinä suhteessa kuullut lukijain toivomuksia, vaikka asian "virallinen" ratkaisu riippuu vielä ilmassa. Olisimme hyvin mielissämme jos useammat tilaajat ja lukijat ilmaisisivat mielipiteensä tästä asiasta. Erikoisen tärkeätä on kuitenkin se, että lähetetään näitä onnentoivotuksia Vapaudelle. Kirjeenvaihtajamme tekevät sen palvelun mielihyvällä, jos lukijamme ilmoittavat heille joko suusanallisesti tai puhelimitse milloin on joko heidän oma tai jonkin omaisensa merkkipäivä. Kaikkien mahdollisten väärinkäsitysten välttämiseksi toimitus on pakoitettu jättämään sellaisiakin onnentoivotuksia pois, joista on vuosia aikaisemmin tiedoitettu, sillä vaikka tiedossamme olisikin jonkun henkilön syntymäpäivä, niin hän on voinut vuosien aikana joko muuttaa pois maasta tai kuollakin. Varsinkin viimeksimainitussa tapauksessa olisi omaisille ja samalla lehdellemme kovin kiusallinen juttu, jos julkaisisimme onnentoivotuksia kuolleille. Siis tällaisen mahdollisuuden välttämiseksi Vapaus ei voi julkaista yhtään syntymäpäiväonnittelua "vanhojen tietojen" perusteella. Lähettäkää siis lukijat joko suoraan toimitukselle tai paikallisille kirjeenvaihtajille tarvittavat tiedot syntymäpäiväonnitteluja varten.

* * *

Kysymys kirjoitusten "korjaamisesta" tulee toisinaan myös tavalla tai toisella esiin. Useimmiten saamme toimitukseen kirjeitä, missä sanotaan, kuten kirjoitti eräs Pohjois-Ontarion asukas tällä viikolla: "Kiitos viime kirjoituksesta. Minulle on moni sanonut sitä mainioksi. Suuri osuus siitä oli siinä asussa, kuinka kirjoitukseni oli lehteen laitettu."

Kiitos vaan kiittämästä! Mutta toisinaan saamme myös toisenlaisia kirjeitä missä varotetaan kiven kovaan, että "mitään korjauksia ei toimitus saa tehdä". —

Toimituksen kannalta katsoen olisi tietenkin paljon parempi ettei mitään korjauksia tarvitsisi tehdä. Mutta kun meille sanotaan esimerkiksi että "hänellen" ja "minullen" on ainoata oikeata suomenkieltä, niin toimituksella ei ole silloin muuta mahdollisuutta kuin korjata kirjoitus sittenkin, vaikka oikea ja tarpeellinen korjaus "loukkaakin" asianomaisen itseminää.

Yleisesti on kuitenkin tässäkin suhteessa päästy jo kehittymään ja kasvamaan pois lasten kengistä.

Yleisesti on omaksuttu se kaikkien sanomalehtien itsestään selvänä asiana pitämä kanta, että sitä vartenhan meillä toimitus on, että se tekee toimitustyötä, lukeutuen siihen kirjeitten uudelleen kirjoittaminen ja julkaisukuntoon korjaaminen.

Toimitus puolestaan pyrkii korjaamaan niin vähän kuin mahdollista, että jäisi kirjoitusten alkuperäinen muoto ja tyyli koskematta. Yksistään lehden kielellisen asun kannalta on kuitenkin pidettävä kiinni toimituksen ehdottomasta oikeudesta korjata kirjoituksia — ja lyhenttääkin niitä silloin kun on "paljon porua ja vähän villoja", jos saa luvan asian esittää erään lukijamme sanoilla, joka valitti vissien "puhvien" liiallista sanamäärää. Sivumennen sanoen tämäkään lukija ei kieltänyt oikeutta puhvien julkaisemiseen, mutta hän halusi korostaa, että puhvien pitäisi olla lyhyitä, ytimekkäitä, asiallisia ja sanomalehtikieliasuun laadittuja.

Mutta vaikka toimituksella on sekä oikeus että velvollisuus korjata kaikkia kirjoituksia ,niin kirjeenvihtajilla on samanlainen oikeus ja velvollisuus arvostella toimitusta silloin jos heidän kirjoituksiaan on käsitelty huolimattomasti tai jos niihin on tehty virheellisiä korjauksia. Ja sellaistakin valitettavasti kyllä tapahtuu toisinaan.

Yhtä asiaa kuitenkin haluaisimme korostaa erikoisesti: Nimet, henkilöiden, paikkakuntien, välineiden jms. nimet pitäisi aina kirjoittaa suurella huolella. Mikään ei ole niin harmillista kuin se, jos esimä ihmisen nimi on kirjoitettu lehdessä väärin. Mutta jos nimi on alunperin kirjoitettu niin huolimattomasti, ettei siitä saa kirjanoppinutkaan selvää, niin silloin saa "painovirhepaholais-parka" aiheetonta satikutia.

Ja lopuksi, kirjoituksenne ovat mitä lämpimämmin tervetulleita. P a i k k a k u ntakirjeenvaihtajain kirjoituksia luetaan suurella mielenkiinnolla ja Vapaus julkaisee ne kiitollisin mielin viivyttelemättä. Myös uudet kirjeenvaihtajat ovat tervetulleita.

Uutisluontoisten paikkakuntakirjoitusten lisäksi Vapaus julkaisee mielihyvällä myös sellaisia kirjoituksia missä lehtemme lukijat haluavat ilmaista oman mielipiteensä heitä lähellä olevista asioista kuten esimerkiksi työmaakysymyksistä, hinta-asioista rauhan ja sodan asioista, aseistariisumisesta, vaaleista jne. Ns. "Yleisön osaston" kirjeitä julkaistaan mielihyvällä silloinkin, vaikka niissä esitetään vastaväitteitä toimituksen kannanmäärittelyihin tai toimituspolitiikastamme poikkeavia mielipiteitä. Siis kuulemiin, — Känsäkoura.

Johanssonin ja Pattersonin uusintaottelusopimus on valmistunut

Ottelu suoritetaan New Yorkin Polo Groundilla ensi kesäkuun 20 pnä — kummallekin 30 pros.

New York. — Keskiviikkona, huhtikuun 20 pnä seurasivat Ingemar Johansson ja Floyd Patterson kärsimättöminä, kun State Athletic Commission suoritti heidän uusintaotteluaan koskevan sopimuksen tarkastuksen. Sopimus edellyttää, että ottelu suoritetaan Polo Groundsilla kesäkuun 20 päivänä.

Sopimuksen allekirjoittaminen määrättiin tapahtuvaksi torstaiaamuna kello 10.

"On helppo ymmärtää, miksi komissioni ei halunnut tällä kerralla pitää kiirettä. Ensimmäinen ottelu aiheutti niin paljon vaikeuksia jälkeenpäin, koska komissioni pyydettiin ensiksi hyväksymään sopimuksen ja sitten vasta silittelemään yksityiskohdat.

"Tällä kerralla komissioni halusi viimeistellä kaikki kohdat etukäteen. Todellisuudessa se oli 99-prosenttisesti O. K., koska komissionilta oli kysytty etukäteen sen mielipidettä kunkin kohdan suhteen. Me emme usko, että mikään tulee estämään allekirjoittamista huomenna", sanoi komissionin puhemies.

Niin Johansson kuin komissionikin halusivat yksinkertaista ja selvää sopimusta, jossa ei olisi mitään jossia ja muttia, vaan määriteltäisiin ymmärrettävästi kaikki ottelua koskevat asiat.

"Minä tiedän nyt mitä siinä on", sanoi ruotsalainen mestari. "Se on yksinkertainen ja me olemme tekemisissä vain promoottorin kanssa, joka huoltaa kaiken. Nyt ei ole eri yhtymiä, jotka kukin määräisivät jotakin yksityiskohdasta, kuten viime kerralla."

Uusintasopimuksen mukaan kumpikin — Johansson ja Patterson — saavat 30 prosenttia sisäänpääsy-, radio-, televisio- ja elokuvatuloista. Jos Johansson häviää, saa hän uusintaottelun, mutta jos hän voittaa, saa hän valita itse seuraavan vastustajan.

Johansson oli hyvin rauhaton sen johdosta, kun sopimusta ei voitu allekirjoittaa vielä keskiviikkona, sillä hän olisi jo keskiviikkoiltana halunnut lentää Sveitsiin. Hän ilmoitti sitten heti allekirjoittamisen jälkeen, joka piti tapahtua torstaina kello 10 ap., nousta lentokoneeseen. Genevessä Johansson harjoittelee englantilaisen harjoituskumppaninsa kanssa, mutta palaa toukokuun 5 pnä New Yorkiin, missä suoritetaan lopullisen ottelu valmennuksen.

Myöskin Patterson oli tyytymätön allekirjoitustilaisuuden lykkäämiseen, mutta hän hillitsi paremmin rauhattomuutensa.

Suomen nyrkkeilymestaruuskilpailut alkoivat vauhdikkaasti maanantaina

Taso oli korkea, mutta suola puuttui, kun SNLn nyrkkeilijät eivät päässeet mukaan

Turku. (KU) — Turun Kehähaitseuran järjestämät vuoden 1960 Suomen nyrkkeilymestaruuskilpailujen alkuottelut olivat keränneet salintäyteisen katsomon Vähäväkisten talon juhlasaliin seuraamaan maamme parhaimpien nyrkkeilijöiden kamppailua mestaruuksista. Tosin Suomen Nyrkkeilyliiton kiellon johdosta eivät SNLn seurojen pojat osallistuneet näihin kilpailuihin, mutta osanottoluettelo antaa sen kuvan, että vain muutamissa sarjoissa Suomen Nyrkkeilyliiton miehellä olisi ollutkin sanansa sanottavana mestaruuksista otteltaessa.

Kuten aina aikaisemminkin SM-nyrkkeilyt ovat innostaneet entisiä mestareita kokeilemaan kuntoa, ja niinpä nyt Turussa Teuvo Mankonen, monikertainen Suomen mestari, 28-vuotiaana yrittää "comebackia" sarjassa 81 kiloa. Maanantain esityksen perusteella ei vielä täyttä varmuutta Mankosen kunnosta saatu, mutta ilmeisesti hän on kelvollinen vaativimpiinkin edustustehtäviin ja myös olympiaehdokkaiden joukkoon siinä kuin jokin toinenkin. Maanantaina suoritettiin kaikkiaan 19 ottelua ja niissä on edessä melkein saman verran, ennenkuin mestaruudet ja mitalit on ratkaistu. Nyt nähtiin teknillisesti täysipitoisempaa ja samalla myös kamppailua tasavakisempaa nyrkkeilyä kuin hiljattain Suomen Nyrkkeilyliiton pitämissä vastaavissa kilpailuissa.

KORKEA TASO, SUOLA PUUTTUI

TULn nyrkkeilyjaoston puheenjohtaja Hugo Nurmio totesi kehässä esiintyvien kunnon olevan paremman kuin Suomen Nyrkkeilyliiton mestaruuskilpailuissa otelleiden nyrkkeilijöitten. Syy tähän on selvä, totesi Nurmio, koska TULn nyrkkeilijöillä on takanaan lujempi kansallinen ja kansainvälinenkin kilpailukausi kuin erikoisliiton nyrkkeilijöillä. Kuitenkin "Huge" ilmeni ettei kilpailuista puuttuneen mestaruuskilpailujen suolan. Vasta silloin kun eri liittojen nyrkkeilijät kohtaavat toisensa, on SM-kilpailuissa sitä jotakin, jota nyrkkeilymme kaipaa.

Näin ollen olisi paikallaan järjestää yhteiset olympiakarsinnat, vaikkapa TULn ja SNLn Suomen mestareiden kesken. Silloin todellakin nähdään kilpailijoitten keskinäinen paremmuus ja punnitaan heidän mahdollinen olympiakuntonsa. Ei ole nimittäin mitään syytä lähettää Rooman kehään muita kuin hyväkuntoisia ja kansainvälisesti kokeneita kilpailijoita. Vain heillä on menestymisen mahdollisuus.

Koska TUL haluaa noudattaa Olympiakomiteassamme sovittua olympiarauhan sopimusta, niin mikäli sitten Suomen Nyrkkeilyliitto voi omalta osaltaan hoitaa nyrkkeilymme yhteistä olympiaedustusta rauhansopimuksen pohjalla?

Nyrkkeilyssä on aina ollut reilun pelin "fair-play"-henki. Miksei se nytkin voisi olla hallitsevana?

TILATKAA VAPAUS!

P. W. VIIKERI
Suom. Silmälasispesialisti
SILMIEN TARKASTUSTA
36 Sanford Ave., Toronto, Ont.
Puhelin HO. 6-1260
Vastaanotto:
Joka toinen ja neljäs keskiviikko kuukaudessa kello 3—8.

Kisapirtti

125 suomalaista kansantanssia

Teoksen mukana seuraa erillinen nuottijulkaisu, jossa on kansantanssien yksiäänisct säestysmelodiat

Hinta yhteensä $3.00

Suomalaisten kansantanssien, tanhujen, jatkuva suosio ja niiden harrastajien suuri joukko ovat osoituksena vanhan omalaatuisen kansanperinteen elinvoimasta.

Suomalaiset kansantanssit, Anni Collanin "Suomalaisia kansantanhuja", ovat olleet kansantanssien ystävien tärkeitä lähde- ja opaskirjoja. Nämä loppuunmyydyt kokoelmat on yhdistetty tähän kirjaan, jota paitsi teokseen sisältyy muutamia ennen julkaisemattomia tanhuja. [illegible] Askulan neliö ja Rantasalmen polkka, Ahvensalmen katrilli ja Pirunpojan polkka, enkeliska ja purpuri sekä monet muut kansantanssimme tanhua. Teoksen tarkoituksena on säilyttää kansantanssit ja [illegible] alkoinaan on kirjoitettu musiikin. Vain jossakin tapauksessa on ollut pakko tehdä vähäisiä muutoksia tai selityksiä [illegible]

Kaikki otteiden ja askelten, usein toistuvien vuoronoiden ja kuvioiden selitykset on koottu kirjan alkuun.

Suosittelemme tätä kansantanssikokoelmaa kaikille suomalaisille kulttuurijärjestöille ja -yhdistyksille.

Tilatkaa osoitteella:

Vapaus Publishing Co. Limited
BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

Säilän m-mestaruus meni Romaniaan

Leningrad. — 17-vuotias romanialainen A. Gurat voitti viime sunnuntaina säiläkilpailun nuorten M-mestaruuden.

Gurat sai 6 voittoa, toiseksi sijoittunut Ruotsin Wahlberg ja kolmanneksi sijoittunut N-liiton Nikanthikov 5 voittoa. Suomalainen Sjöblom oli seitsemäs kolmella voitolla.

Nyrkkeilijä kuoli saamiinsa täräyksiin

Madison Wisc. — 22-vuotias ylioppilas Charles Mahr kuoli viime sunnuntaina vammoihin, joita hän sai yliopistojen välisissä nyrkkeilykilpailuissa huhtikuun 9 pnä. Hän ei sen jälkeen tullut kertaakaan tajuihinsa.

Suomen painimestaruudet ratkottiin Vaasan kilpailussa

Vaasa. — (KU) — Klassillisen painin Suomen mestaruudet ratkottiin maanantaina ja tiistaina Vaasan Urheiluhallissa Vaasan Toverien toimiessa kisojen isäntänä. Kisat olivat avoimet kaikille Suomen kansalaisille. Osanottajia nähtiin mukana 80 salsk aa miestä. Kaikki TULn alaisista seuroista. Suomen Painiliitto ei ollut antanut jäseneilleen lupaa kisoihin osallistumiseen.

Ottelut mestaruuksista muodostuivat äärimmäisen lujiksi. Kisoissa käytiin yhteensä 132 ottelua ennenkuin mitalisijat ja mestarit oli saatu selvitetyiksi. Nämä jakaantuivat tasaisesti eri puolille Suomea. Vuoden 1960 Suomen klassillisen painin mestareita ovat: Sarjassa alle 52 kg Soini Kauppinen Suolahdesta, 57 kg Voitto Rytkönen Kemistä, 62 kg Tauno Mattila Tampereelta, 67 kg Väinö Hakkarainen Suolahdesta, 73 kg Teuvo Anttila Reposaaresta, 79 kg Eino Korhonen Helsingistä, 87 kg Eino Ikola Seinäjoelta ja raskas sarja Taisto Kangasniemi Tampereelta.

Kilpailujen tuomaristo oli myös koottu eri puolilta Suomea ja näissä tehtävissä nähtiin mukana myös koko TULn painijaosto. Tuomariston työskentelystä ei kuitenkaan voida joka suhteessa antaa täyttä arvosanaa, mutta huomioiden otteluien runsauden voidaan sen työskentelyyn kuitenkin olla tyytyväisiä.

Puola selvisi Rooman jalkapalloiluun

Varsova. — Viime maanantaina suoritetussa olympiakarsintaottelussa voitti Puola Länsi-Saksan 3—1. Puola on voittanut kaikki neljä karsintaottelua Länsi-Saksaa ja Suomea vastaan, selviten Rooman kisojen jalkapalloiluun.

Argentina ja Peru korjasivat voitot

Lima. — Etelä-Amerikan jalkapallosarjassa, joka samalla on Rooman olympialaisten karsinta, voitti Argentina Hollanin Guyanan 6—2 ja Peru Meksikon 1—0.

Erittäin mielenkiintoinen ja vilkas on "Kevät 1960"

Olosuhteiden pakosta ilmestyy "Kevät 1960" hieman myöhästyneenä, mutta sitä suurempi on varmaan se nautinto ja mieltymys, minkä tämä mielenkiintoinen, monipuolinen, vilkas ja todella arvokas julkaisu tänä vuonna lukijakunnalleen tarjoaa.

Tässä 48-sivuisessa, melko runsaasti kuvitetussa julkaisussa on kaikkiaan 26 kirjoitusta — hienoja kaunokirjallisia kertomuksia, muistelmia ja kuvauksia, ajankohtaisia runoja ja muita kirjoituksia, joista on saatavana sekä huvia ja mukavaa ajankulua että näköaloja avartavia asiatietoja.

Harvoin ovat julkaisumme niin laajalla alalla liikkuvia; kirjoittajia on täältä Canadasta, Suomesta Neuvostokarjalasta ja aina Intiasta saakka.

Toinen toistensa kanssa paremmuudesta kilpailevissa kirjoituksissa käsitellään laulun, soiton ja muun kulttuurielämän ongelmia; niissä pohditaan elämän eri alojen "syntyjä syviä", lukeutuen siihen yksi äärettömän selväpiirtein artikkeli siitä, mitä täydellinen aseistariisuminen todella tarkoittaisi työmahdollisuuksien ja elintason nousun kannalta katsoen.

Julkaisun ensimmäisenä kirjoituksena on mielestämme ajankohtainen ja hyvä toimituskirjoitus. Julkaisun viimeinen sivu on omistettu kokonaan hauskoille kaskuille ja niiden välimailla on seuraavat mielenkiintoiset kirjoitukset:

Ajankohtainen ja miellyttävä runo "Sävelvirrat", kirjoittanut Toivo A. Lahtinen; "Suuri Ihmisystävä", hieno henkilökuvaus suuresta kulttuurihenkilöstä, Paul Robesonista, kirj. Kaisu-Mirjam Rydberg; "Nuoriso ja musiikkiharrastus", kirjoittanut kapellim. Leo Hova, on alaansa mielenkiintoisesti käsittelevä kirjoitus; "Suomen naisten toiminnan juhlavuosi" kirj. Tyyne Tuomi nen kiinnostaa varmaan kaikkia naisliikkeen kannattajia ja erikoisesti juuri naisia; "Vappumarssi vuonna 1918" on omaa, arvokasta luokkaansa; "Aseistariisunta ja teidän hyvinvointinne", kirj. prof. N. Ljubimov antaa ajankohtaisen ja todella arvokkaan pienoiskuvan siitä, mitä maallisia siunauksia olisi tavallisilla virtasilla odotettavissa täydellisestä aseistariisumisesta; "Te näette ja koette vielä paljon lystiä" kirjoituksessa kuvataan pirteällä tavalla Suomen nuorisovaltuuskunnan käyntiä O. W. Kuusisen luona v. 1958; "Vappumarssi" on Arvo Turtiaisen kirjoittama voimakas "vappuruno"; "Niagaran ylistykseksi", kirj. LSP, kuvaa kansanomaisella tavalla Niagaraa, luonnon yhtä suurihmettä; "Viimeiset laukaukset" on Jurij Bondarevin äskettäin kirjoittama romaani, joka poikkeaa huomattavasti NL-ssa aikaisemmin julkaistuista sotaromaaneista ja Keväässä nyt julkaistava selostus antaa siitä mielenkiintoisen kuvauksen; "Neuvo Tuomareille", kirj. tunnettu vancouverilainen työväenlehden toimittaja Tom McEven, kiinnittää huomiota oikeuslaitostemme joko enemmän tai vähemmän tunnettuihin heikkouksiin ja puuttellisuuksiin; "Dorothy Parkerin kirjoittama "Miljoonaleikki" on hilpeänlainen kertomus tyttärestä, jonka mielessä oli miljoonat; "Miten N-Karjala kasvattaa lapsiaan", kirjoittanut sikäläinen opettaja Lilja Kanninen avartaa näkemyksiämme siitä mitä todella tapahtuu Neuvostokarjalassa; "Lääketieteen työsaralta", kirj. prof. Göran Hjelman paljastaa asiantuntijan kynällä hätkähdyttävällä tavalla miten voittoiluun perustuva kapitalistinen yhteiskunta asettaa suuria vaikeuksia lääketieteen kehitykselle; "Unelma rauhan keväästä" on otsikossa mainittua asiaa käsittelevä A. Pitkäsen runo; "Uusi Kalevala Hollywoodissa" kirjoituksen tapahtumapaikka on Hollywoodissa ja siinä joutuvat Kalevalan miehet, Vakaa Vanha Väinämöinen, Seppä Ilmarinen ja muut aivan uudelle roolille, tuloksena ollen hauska mielikuvituskertomus, jossa on kuitenkin "totta toinen puoli" mikäli on puhe Hollywoodin taiteellisista standarteista; "Pölkkypää" on Leonid Pervomaiskin kirjoittama hauska kertomus; "Vuonna 1995" on tulevaisuuteen luotu ennakkokatsomus mikä ei varmaankaan ole lohdullinen suurporvarin etujen kannalta katsoen; "Pitkäikäisyyden ongelma", kirj. J. Baranov ja V. Koltsov kuvaa niitä mileenkiintoisia tutkimuksia, joiden tarkoituksena on selvittää, mitkä syyt ovat aiheuttaneet sen, että ihmisen keskiikä on neuvostovallan aikana kaksinkertaistunut; "Huolehtikaa lastenne turvallisuudesta" on ajankohtainen varoitus "mammoille" ja "mummoille" siitä miten ohut muovifilmi on Canadassa surmannut kymmeniä lapsia ja miten sellaista onnettomuutta pitäisi varoa; "Näköradio murhenäytelmä" kuvaa ajankohtaisesti ja varoittavasti sitä väärään suuntaan kohdistuvaa "kasvatustyötä" mitä näköradion avulla nykyään tehdään; "Sitkeäuninen rakastettu" on intialaisen novellistin San Sing Sekhovin hauska kertomus; "Poikani muiston tähden" on nimimerkki LSP:n sievä ja näppärä canadalais-aiheinen kertomus; ja lopuksi sivulla 47 on oikeastaan tallessa pidettävä selostus "Tietoja Ontarion sairaalavakuutuksesta" mikä vissinlaisen sairastumistapahtuman yhteydessä voi säästää moninkertaisesti tämän julkaisun hinnan, mikä sivumennen sanoen vain 60 senttiä.

Tämä pinnallinenkin tutustuminen "Kevät 1960" julkaisun sisältöön osoittaa, että sen toimitus on onnistunut tavallista paremmin julkaisun kirjoitusten valinnassa, ja että julkaisun pitää ostaa ennen kuin ne tulevat loppuunmyydyiksi. **Julkaisu valmistunee vielä tämän** viikon aikana ja lähetetään välittömästi Vapauden asiamiehille eri puolille maata. Sen voi ostaa myös postitse lähettämällä tilauksen osoitteella Vapaus, Box 69, Sudbury, Ont. — W.

Oikeuden pulma

Hälsingborg. — Erään skonelaisen tuomioistuimen on ollut määriteltävä kantansa erittäin pulmalliseen juridiseen kysymykseen — eräs nainen oli testamentannut kiinteistönsä omaan sukuunsa kuulumatomalle miehelle, joka sitten yhdessä erään toverinsa kanssa oli murhannut naisen. Kysymys oli siitä, tulisiko hänelle kaikesta huolimatta kiinteistö perinnöksi.

Naisen lapset ovat vaatineet testamentin julistamista mitättömäksi, mutta oikeus torjui vastoin odotuksia tämän vaatimuksen sillä perusteella, että teon tekijä oli todettu mielisairaaksi, jonka vuoksi häntä ei voitu tuomita.

60 MILJ. IHMISTÄ UUSIIN ASUNTOIHIN

Moskova. — Neuvostoliitossa rakennetaan 7-vuotissuunnitelman aikana valtion ja ykityisten toimesta n. 650—660 milj. neliömetriä asuntopinta alaa eli enemmän kuin koko neuvostovallan aikana tähän asti yhteensä. Tällaisen yhteenvedon tekee tähänasti julkaistuista tiedoista aikakauslehti Kommunisti. Tämä asuntorakennustoiminta merkitsee, että n. 60 milj. ihmistä pääsee uusiin asuntoihin. Vuonna 1957, 7-vuotissuunnitelman ensimäisenä vuonna, rakennettiin 80 milj. neliömetriä.

Jos haluaisimme verrata tätä asuntorakennustoimintaa Suomen oloihin, käyttäen jakajana 50, saisimme tulokseksi että viime vuonna olisi pitänyt rakentaa 1.600.000 neliömetriä ja 7 vuoden aikana pitäisi rakentaa 13 milj. neliömetriä. Tähän rakennustoimintaan liittyy myös mahtava koulujen, kulttuuritalojen, klubien, kirjastojen, lepokotien ja sanatorioiden rakennustoiminta. Lehti selostaa myös, että jo nyt kuolevaisuus Neuvostoliitossa on alentunut vuodesta 1913 75 %:lla, ja miesten keski-ikä noussut 63 ja naisten 69 vuoteen. Jo nyt on Neuvostoliitossa 580 ihmistä kohti yksi lääkäri, kun esim. Yhdysvalloissa on yksi tuhatta kohden ja tsaari-Venäjällä oli yksi lääkäri 10.000 ihmistä kohti.

Huolenpito ihmisestä ei kuitenkaan kohdistu vain asumiseen ja terveydenhoitoon sekä lepotilaisuuksiin. Kuten tunnettua käyvät Neuvostoliiton koululaiset paraikaa läpi laajaa uudistusprosessia. Tämän kehityksen onnistumisen ensimmäisenä edellytyksenä on riittävä opettajakunta. Neuvostoliitossa on jo nyt 2 milj. opettajaa, se tahtoo sanoa opettaja joka 17 oppilasta kohti, kun esimerkiksi Yhdysvalloissa on yksi opettaja 83 oppilasta kohti.

Kommunistin kirjoituksessa kaikki nämä luvut esitetään kuitenkin vain johdantona yleisöpalvelun tehostamiseen kaikissa yhteiskunnallisissa laitoksissa ja esitetään siinä ilmeneviä ja sivullisenkin huomaamia suuria puutteita. Kommunisti muistuttaa, että Neuvostoliiton suunnitelmien kohteena ei ole abstraktinen ihminen, vaan todellinen ihminen kasvavine tarpeineen, muuttuvine harrastuksineen ja että kaiken sen arvioimisesta, mitä ihmiselle tehdään juuri näitten ihmisten arvostelu on viimeinen aste, josta ei voida mihinkään vedota.

Lehti palauttaa mieliin Hrushtshevin sanat, että mitä pitemmälle edistymme ja mitä suurempi on menestyksemme, sitä vaativampi ja sovittelemattomampi tulee olemaan työtätekevien ihmisten suhtautuminen puutteellisuuksiin. Ja miksi, kysyy Hrushtshev. Koska, jos kerran taloudellinen kehitys on menestyksellinen, niin yleisö odottaa, että nämä menestykset tuntuvat myös kaupoissa ja ostoslaukuissa.

Viisastelua

Tavallisesti pidetään ensimmäistä rakkautta viimeisenä ja viimeistä ensimmäisenä.

Jokainen on oman onnensa seppä . . . mutta voidakseen takoa, pitää ensin omata jotakin, mitä takoa.

TALOUDELLISIA PAKOTTEITA ETELÄ-AFRIKKAA VASTAAN

Conakry — Afrikan ja Aasian maiden solidaarisuuskonferenssi päättyi pitkänäperjantaina Guinean pääkaupungissa Conakryssa kestettyään viisi päivää. Siellä hyväksyttiin päätöslauselmia, joissa mm. vaaditaan Afrikan ja Aasian maiden apua Algerian kansallismielisille sekä Etelä-Afrikan liittovaltion taloudellista boikotointia.

Konferenssi tuomitsi Sharpevillessä maaliskuun 21 päivänä tapahtuneen aseettomien afrikkalaisten mielenosoittajien verisen joukkoteurastuksen. Etelä-Afrikan tilanne ei merkitse ainoastaan YK:n perussääntöjen ja inhimillisiä oikeuksia koskevan julistuksen loukkaamista, vaan lisäksi se muodostaa vakavan uhan Afrikan ja koko maailman rauhaa vastaan. Tästä syystä konferenssi päätti ehdottaa, että YK:ssa oleva Aasian ja Afrikan maiden ryhmä pyytäisi ryhdyttäväksi taloudellisiin pakotteisiin Etelä-Afrikkaa vastaan.

Algeriaa koskevassa päätöslauselmaas tuomitaan Ranskan hallituksen politiikka ja kehoitetaan kaikkia Aasian ja Afrikan maita tehostamaan toimintaansa kansainvälisissä järjestöissä Algerian kansan hyväksi.

PERHEEN NUOREMMILLE

Mothers' Day Tea in Vancouver May 8th

Dear Setä:

The Sparkettes and Sisu clubs of Vancouver are holding a Mothers' Day tea in the Clinton Hall on Sunday, May 8th at 3 p.m. We will be glad to welcome all mothers to this tea. We will have a programme by the boys and girls. Of course fathers are welcome too.

No one from our Sparkettes club has written for a long time. We had a nice Christmas programme and have been meeting since then. A group of boys has been meeting also and doing tumbling. We meet on Saturdays at 11 a.m. and are glad to welcome new members.

* * *

A Song For Peace Day

Peace Day! It comes in balmy May
When soft winds blow and skies
are blue.
But we should have Peace every
day
In all we say and do.

Each one of us can take some part
In stalling hatreds, making Peace,
Each one of us, with kindly heart,
Can help the useless conflicts cease.

Each one of us can voice a prayer
That warring nations may disband.
And thankful that war's red glare
Does not demolish our fair land.

Peace Day! O! Let us each help
speed
The day when wars shall be no
more.
When every nation is agreed,
That strife shall cease on every
shore.

Louise Van Weert,
Vancouver, B. C.

Mary Lynne Writes For the First Time

Dear Setä and all the readers of this column.

This is the first time I am writing to this column. I am just 8 years old and I am in grade three at school.

I am now staying at my grandmother's place at Long Lake because my mother is in England for a week.

I have a dog named Dash. My grandmother has a cat named Minnie. She had a dog before, but it died.

If any of the girls or boys want to write to me my address is Box 253, Lockerby, Ontario.

Mary Lynne Wastila,
Lockerby, Ont.

Toimittajasetä juttelee

Haloo kaikki tytöt ja pojat!

Viime viikolla meidän kirjeenvaihtajamme eivät kirjoittaneet (ei niitä kirjeitä ainakaan saapunut) ainoatakaan sanaa, mutta tällä viikolla voimme julkaista kahdenkin kirjeenvaihtajan kirjoitukset.

Toinen näistä perheen nuoremmistamme on aivan ensikertalainen palstoillamme ja toisella näyttää olevan taipumusta runoiluunkin.

Kiitämme kirjeistänne Mary Lynne ja Louise. Antakaa tulla vain lisää.

— Toimittajasetä.

Tiesittekö että . . .

— Korkkipuu kasvaa Euroopan eteläosassa ja pohjois-Afrikassa, mutta pääasiassa Algeriassa, Espanjassa ja Portugalissa.

— Pantomiimi, sanaton näytelmä, joka perustuu kokonaan eleisiin ja joita musiikki säestää.

— Komatik, eskimojen käyttämä puinen kelkka, voi olla aina 18 jalan pituinen.

KIITOS

Kiitos teille, tuttavat ja ystävät, kun järjestitte meille niin hauskat läksiäiskekkerit poikatalolla Suomi-matkamme johdosta, huhtikuun 12 pnä.

Kiitos arvokkaista ja käytännöllisistä lahjoista ja myöskin herkullisesta kahvipöydästä.

Kiitos homman alkajille ja illan ahkerille emännille sekä kaikille jotka ottivat osaa lahjaan, mutta eivät voineet saapua.

Kiitos Emmalle kuvienotosta, Ainolle, Saimalle ja Ellille sievästä lahjasta.

Tämä tilaisuus tulee säilymään mielessämme elämämme iltaan asti.

LEMPI JA VILI SIHLMAN
Kirkland Lake Ontario

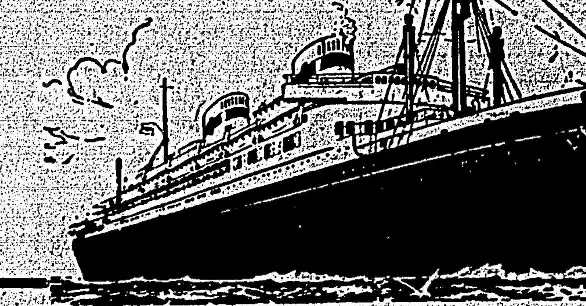

VIERAILKAA ENTISESSÄ KOTIMAASSANNE

Matkustakaa hyvin tunnetulla ja ystävällisellä

M.S. BATORY

CANADALAISESTA SATAMASTA

SOUTHAMPTONIIN ja KÖÖPENHAMINAAN

mistä on hyvät yhteydet kaikkialle Suomeen

Matkustaessanne MS BATORYLLA te nautitte hyvästä, lämpöisestä mielialasta, ystävällisestä miehistöstä ja tunnetusti hyvästä ruoasta.

Paikkoja vielä saatavana kevään kulkuvuoroon

MONTREALISTA — TOUKOKUUN 20 PNÄ

ja kesän kulkuvuoroihin: heinäk. 15 ja elok. 12 p.

Tehkää paikkatilauksenne NYT

"Säästökauden" kulkuvuoroihin:

Syyskuun 9, lokakuun 11 ja marraskuun 10 p.

Saadaksenne tietoja tai laivapaikkoja tiedustelkaa paikalliselta asiamieheltänne tai

GDYNIA AMERICA LINE

Pickford & Black Limited — General Agents
192 Bay St., Toronto 1, Ontario

Gdynia America Linjaa edustaa:

VAPAUS TRAVEL AGENCY
100 ELM STREET WEST SUDBURY, ONTARIO

KIRJOJA

kaikille

KOTI- JA ULKOMAISTEN KIRJAILIJAIN TEOKSIA

Väinö Linna:

MUSTA RAKKAUS

212 SIVUA HINTA SID. $2.50

● "MUSTA RAKKAUS" on romaani suuresta, tuhoavasta intohimosta, työläiskorttelissa tapahtuva Othellon-tarina. Kirjan päähenkilöinä ovat leskeksi jääneen työläisen ainoa tytär Marjatta ja varaton tekniikan opiskelija Pauli, jotka sattumalta tutustuttuaan rakastuvat toisiinsa sokeasti. Vastuuton, hölläsuinen Unto on kuitenkin tätä ennen kerran viietellyt kokemattoman Marjatan. Paulissa herää ensimmäisen huumauksen jälkeen epäilyksiä, jotka tytön onnistuu hätävalheillaan vaimentaa. Mutta kun Pauli pian saa kuulla asian oikean laidan, kehittyvät tapahtumat väkeväksi rakkauden, mustasukkaisuuden ja kuoleman tragediaksi.

Ross Lockridge, Jr.:

Kiihkeä lemmentarina Amerikan romanttiselta aikakaudelta.

SADEPUUN MAA

477 SIVUA HINTA SID. $3.75

● SADEPUUN MAA on värikäs kuvaus siitä amerikkalaisesta sukupolvesta, jonka sielussa kamppailevat suuret ihanteet ja väkevät intohimot — vastakkaiset voimat, jotka syöksyvät koko maan sisällissotaan. Romaanin päähenkilö John Shawnessy on puritaanisen lääkäriperheen vaikutteille altis poika, uneksija joka nuoruudessaan kaavailee itselleen suurmiehen osaa muotojaan hakevassa amerikkalaisessa yhteiskunnassa. Retkeillessään kotiseutunsa läpi virtaavalla salamyhkäisellä joella, jonka varsilta hän etsii tarunomaista sadepuuta, elämän puuta, hän tapaa Nell Gaitherin, vaalean ja raikkaan kaunottaren. Nellin kilpailijattareksi tulee kuitenkin Susanna Drake, tumma ja arvoituksellinen tyttö, jonka suonissa on kohtalokas pisara vierasta verta. Nuoren kiihkeän rakkauden, sen voittojen ja tappioiden, mahtavana taustana ovat sisällissotaan ajautuvan kansan kiivas elämänrytmi, voimakkaasti leimahtelevat intohimot ja vihdoin verinen sota, jonka pyörteissä yksityisten ihmisten kohtalot lopullisesti muotoutuvat.

Aleksis Kivi:

KOOTUT RUNOT

443 SIVUA HINTA SID. $2.75

● ALEKSIS KIVEN runot, joita on syystä sanottu lyyrillisen sanataiteemme ihmeluomiksi, on tässä teoksessa koottu yhteen niteeseen. Runot, sekä tekijän eläessä ilmestyneet että jälkeenjääneet, on professori Lauri Viljanen järjestänyt siten, että ne antavat lukijalle selkeän käsityksen Kiven kehityksestä lyyrillisenä runoilijana. Teoksen johdantona on professori Viljasen tutkimus Aleksis Kiven runomaailmasta.

V. Tarkiainen:

ALEKSIS KIVI

561 SIVUA HINTA SID. $2.50

● TEOS, jota yleisesti pidetään klassillisena omalla alallaan. Tämä monumentaalinen elämäkerta avaa eteemme tutkimuksen kirkkaassa valossa runoilijakohtalon, josta on tullut koko kansallemme symboli ja järkyttävä elämys. Kauttaaltaan tarkistettu ja uudistettu 5 painos. 32 sivua kuvia.

ALEKSIS KIVESTÄ MARTTI MERENMAAHAN

798 SIVUA — 650 KUVAA HINTA SID. $5.50

● SUURIKOKOINEN, 91 kirjailijaelämäkertaa käsittävä teos. Tri Vilho Suomi kirjoitti sen ilmestyessä v. 1954: "On saatu kokoon paljon aivan ensiarvoista materiaalia, luotettavia, tarkkoja ja persoonallisia tietoja. Samalla on syntynyt elävä kosketus kirjailijasta lukijaan."

SUURTEOS

TUHATYKSI YÖTÄ I-VI

6 osaa, käsittäen kolme suurta kirjaa, yhteensä 1,558 sivua. TEOKSEN HINTA SID. $9.90

● AIKUISILLE tarkoitettu, täydellisin suomeksi julkaistu laitos maailman kuuluisimmasta satukokoelmasta, jossa muinaisen orientin maailma elää loistokkaana ja mystillisenä. Teosta somistaa Unto Kaipaisen upea kuvitus ja akateemikko Martti Haavio on kirjoittanut siihen laajan esipuheen.

TILATKAA OSOITTEELLA:

VAPAUS PUBLISHING COMPANY LIMITED

P.O. BOX 69 SUDBURY, ONTARIO

SUOMALAINEN PARTURI
MARTHA MÄKI
KING EDWARD
PARTURILIIKKEESSÄ
King Edward Hotellin alakerrassa
LUOTETTAVA PALVELU.

LAUTAA
RAKENNUS- JA PUTKITUSTARPEITA
Kohtuullisiin hinnoin
VÄHITTÄISMAKSUT
36 kuukauteen asti
EI ALASMAKSUA
GREENSPOON BROS.
LIMITED
214 Notre Dame Ave.
Puh. OS. 4-4259, Sudbury, Ontario

LOUGHEED
HAUTAUSTOIMISTO
Hautaukset 100 mailin säteellä Sudburysta toimitetaan ilman lisämaksua.
AMBULANSSI-PALVELUS
24 TUNTIA VUOROKAUDESSA
PUHELIN OS. 3-9596
62 Eyre St., Spruce kadun kulm.
SUDBURY

FRANK R. BLOCK, R.O.
OPTOMETRISTI
Puh. konttori OS. 4-4014
kotiin OS. 3-0705
65 ELM STREET EAST
SUDBURY, ONT.
VASTAANOTTO ESPANOLASSA
Keskiv. iltap. ja torst. aamup.

"SAFE BUY"
käytetyt autot
ovat edullisia ostaa
Suuri valikoima kaikkia merkkejä nähtävänä Sudburyn METEOR, MERCURY ja TAUNUS (Saksan Ford) autojen sekä MERCURY trokien välittäjällä
Suomalaisena myyjänä
LAURI HOTTI
City Motors
SUDBURY LTD.
Puhelin OS. 3-9585
633 Lorne St. S. Sudbury

SUDBURY JA YMPÄRISTÖ

MUISTILISTA

Kaksi urheilufilmiä esitetään Finnish-haalilla tänä (perjantaina) iltana alkaen kello 7.30.

Naistenkerhon bingopaartit ensi torstaina Finnish-haalilla kello 7.30 illalla.

Maalaustalkoot Työn Puistossa ensi maanantaina heti illallisen jälkeen.

Laatikkopäivällinen Finnish-haalilla ensi sunnuntaina alkaen kello 12 päivällä.

Työn Puiston sauna avoinna keskiviikkona, lauantaina ja sunnuntaina kello 1—11 ip.

Mainio laatikkopäivällinen Finnish-haalilla sunnunt.

Vapauden ja Liekin levitysryntäyskomitea järjestää ensi sunnuntaiksi mainion laatikkopäivällisen Finnish-haalille alkaen kello 12 päivällä. Laatikkoateriat ovat yleensä suosittuja suomalaisten keskuudessa ja kun emännät vielä valmistavat monenlaista laatikkoruokaa, niin toivottavasti saadaan runsaasti ruokailijoita. Tämän lisäksi aterian hinta on ainoastaan 85 senttiä, joten ateria ei ole ainakaan hinnalla pilattu.

Tilaisuudesta saadut tulot käytetään Vapauden ja Liekin tilaamiseksi varattomille sairaaloissa, vanhainkodeissa oleville sekä sellaisille kotonaan sairastaville, jotka ovat työhön kykyttömiä. Siis saapukaa syömään haalille ja auttamaan hyvää asiaa.

Smeltit nousevat Magnetawan jokeen

Viime keskiviikkoiltana smeltit nousivat Magnetawan jokeen, sanoi Brittin lähellä olevan hotellin omistaja Norm Caron. Hän sanoi, että kalastajat noin 10 minuutissa saivat noin pari bushelia smelttejä. Whitefishfallsilla ja Algomalla alkaa smelttien nousu myöhemmin kuin Brittissä.

TILATKAA VAPAUS!

Vappujuhla Finnish-haalilla toukokuun 1 päivänä

Perinteellistä vappujuhlaa tullaan viettämään Finnish-haalilla toukokuun 1 pnä kello 8 illalla. Tilaisuus tulee olemaan arvokas sillä torontolainen työväenjohtaja Leslie Morris on lupautunut juhlapuhujaksi tähän tilaisuuteen. Kuten tiedetään Morris on erinomainen puhuja ja omaa laajat tiedot.

Tämän lisäksi tullaan tilaisuudessa esittämään tieteellisalheisia dokumentaarielokuvia.

Toivottavasti saamme tilaisuuteen paljon yleisöä sillä onhan vapun vietto tärkeä kaikille työtätekeville.

Naistenkerhon bingopaartit ensi torstaina

Sudburyn Naistenkerho järjestää railakkaat bingopaartit Finnish-haalille ensi viikon torstaiksi. Kuten entuudestaan tiedetään naisten bingopaarteista muodostuu aina erikoinen tilaisuus, sillä huomattava määrä bingovoitoista tulee olemaan naisten omia valmistamia käsitöitä.

Kuten aikaisemmasta mainostuksesta näimme useat naiset ovat lahjoittaneet jo käsitöitä ja toiset eivät ole vielä ennättäneet tehdä lahjoituksia ja käsitöitä valmistetaan kiireesti lisää.

Bingopaartiesta saadut tulot käytetään hyvään tarpeeseen. Toivotaan mahdollisimman suurta osanottoa näihin vuotuisiin Naistenkerhon bingopaarteihin. Tilaisuus alkaa kello 7.30 illalla.

Maalaustalkoot Työn Puistossa

Torstaina Työn Puiston komitea tarkasti saunan ja tuli siihentulokseen, että on tarpeellista tehdä perusteellisia korjauksia ja maalata se saadaksemme sen asianmukaiseen kuntoon. Saunat tullaan ammattimiesten toimesta sisustamaan faneerilla ja uusimaan lavat.

Niinikään päätettiin maalata kummankin puolen pesu- ja pukuhuoneet, joka tehdään talkootyönä. Tämän johdosta kehoitetaan jäseniä sekä muita myötätuntoisia saapumaan ensi maanantaiksi talkoisiin ja kaikilla, joilla sattuu olemaan pensseli taikka pensseleitä, tuomaan ne mukanaan. Mitä enemmän saadaan talkooväkeä sitä pikemmin saamme saunan ajanmukaiseen kuntoon. Heti illallisen jälkeen aletaan työt.

Emännät lupasivat järjestää pullakahvit talkoolaisille. Toivotaan mahdollisimman paljon talkooväkeä.

Unio syyttää yhtiötä peloittelusta

Temagami Copper-yhtiön työläisilleen toimittama kirje on lähetetty työdepartmentille koska yhtiö yrittää peloitella työläisiään, sanoi Mine-Millin kansallisen johtokunnan jäsen Ray Stevenson torstaina.

Hän sanoi, että Mine Millin toimesta lykättiin lakkoäänestys, joka piti toimitettaman viime viikolla, senjälkeen kun yhtiön työnjohtajat jakoivat yhtiön kirjeen noin 100 työläiselleen.

Stevenson sanoi kirjeessä sanottavan, että työläisten on valittava Mine-Mill unio taikka vaihtoehtona on jatkaa työtään yhtiölle. Tämä on selvää peloittelua, sanoi Stevenson lisäten odottavansa kirjettä ensi tilassa työdepartmentilta.

Neuvottelut yhtiön ja union välillä ovat jatkuneet melkein vuoden ilman tulosta, sanoi Stevenson.

— Mitä tapahtuu Euroopassa, Aasiassa, Australiassa ja läntisellä pallonpuoliskolla? Lukemalla VAPAUTTA pääsee siitä selville.

E-Afrikassa ennustetaan pakollisia muutoksia syrjintäpolitiikassa

Kapkaupunki. — Täällä ennustettiin torstaina, että vallassaoleva diktaattori Verwoerdin johtama kansallispuolue voi olla pakoitettu tekemään jonkinlaisia muutoksia rotusyrjintäpolitiikassaan.

Etelä-Afrikan vapaamielisyyteen nojautuvan edistyspuolueen taholta sanottiin, että hallitus tulee olemaan pakoitettu tekemään näitä muutoksia kaaosmaisen tilanteen parantamiseksi. Kuitenkin poliisien ratsiat neekerien asutusalueilla ovat edelleen jatkuneet.

Edistyspuolueen johtaja K. Van A. Steytler puhui eteläafrikkalaisille ja ulkomaalaisille raportteereille torstaina sitten viime maanantain pidätettyjen afrikkalaisten luvun noustessa yli 1,500.

Torstaina poliisit vangitsivat 206 henkilöä Port Elizabethin lähellä. Kahtena edellispäivänä suoritettiin vangitsemisia samalla alueella.

Windemeressa lähellä Kapkaupunkia sotilaat piirittivät alueen ja 200 poliisia vangitsi 85 neekeriä.

Viranomaiset kutsuivat aseisiin kaksi miliisiyksikköä lisää maan hätätilannesäädöksien ollessa voimassa jo kuukauden.

Kapkaupungissa mr. Steytler, jonka 14 kannattajaa Etelä-Afrikan parlamentissa kieltäytyi viime syksynä jatkamasta oppositiossa olevan yhtenäisyyspuolueen kannattamista, sanoi, että vallassaoleva kansallispuolue on pakoitettu muuttamaan politiikkaansa v. 1963 yleisissä vaaleissa häviölle joutumisen uhalla.

Kun häneltä kysyttiin josko on mahdollista, että hallituksen kaatuminen voi tapahtua aikaisemmin, hän sanoi: "Painostus on lisääntymässä. Heidän on muutettava koko politiikkaansa tai jouduttava häviölle ensi vaaleissa.

"Heidän on laimennettava politiikkaansa siinä määrin, että se voidaan hyväksyä."

Häneltä kysyttiin myös josko yhtenäisyyspuolueen ja kansallispuolueen kokoomus olisi mahdollinen. Hän vastasi: "Jos kokoomus aikaansaadaan yksinomaan valkoihoisen kansan yhdistämiseksi ei-valkoihoisia vastaan, niin se olisi onnettomuus."

Tiesittekö, että . . .

— Sirkkojen laulu syntyy niiden siipien hankaamisesta toisiaan vastaan.

— Argentiinassa on sarvikarjaa 44,000,000 päätä ja tämän lisäksi 45,000,000 lammasta.

TYÖTTÖMYYS LÄHELLÄ SODANJÄLKEISTÄ ENNÄTYSTASOA

(Jatkoa 1. sivulta)

16,000:lla eli 6,218,000:sta 6,234,000:een ja työllisyys lisääntyi samanaikaisesti vain 5,000:lla, eli 5,663,000:sta 5,668,000:een jättäen työttömyyden lisääntymiseksi mainitulla ajalla 11,000.

Viime vuoden tammikuussa 8.9 prosenttia Canadan työvoimamäärästä oli työttömänä. Helmikuussa luku laski 8.8 prosenttiin ja maaliskuussa edelleen 8.6 prosenttiin.

Tänä vuonna on suuntautuminen ollut aivan päinvastainen, 8.1 prosenttia ollessa työttömänä tammikuussa, 8.9 prosenttia helmikuussa ja 9.1 prosenttia maaliskuussa. Tämä suuntautuminen on samanlainen kuin vuoden 1958 alkukuukausina, jolloin ennätysmäinen sodanjälkeinen työttömyys yhä lisääntyi tammikuusta maaliskuuhun saavuttaen maalikuussa mainitun 10 prosenttia työvoimamäärästä.

Tämän vuoden maaliskuun puolivälissä 59 prosentita töitä etsivistä oli etsinyt töitä kolme kuukautta tai vähemmän ja 9 prosenttia yli 6 kuukautta.

Hallitus jatkaa hintatukirahojen myöntämistä voille ja maitopulverille

Voin kulutus on vähentynyt jyrkästi ja jatkuvasti aina vuodesta 1956 lähtien

Ottawa. — Vaikka se ei tyydytäkään täydellisesti Canadan maitofarmareita, niin heidän järjestönsä (Canadian Federation of Agriculture ja Dairy Farmer of Canada) tervehtivät kuitenkin helpoituksesta huokaisten sitä kun liittohallituksen maatalousministeri Harkness ilmoitti tk. 13 päivänä alahuoneen istunnolle, että hallitus jatkuu vuodella maito- ja voituotannon hintatukirahojen myöntämistä.

Toisaalta on työväenpiireissä pidetty mr. Harknessin lausuntoa hälyyttävänä tosiasiain tunnustamisena siitä, että samalla kun liittohallitus kamppailee maidon ja voin suuren "ylijäämätuotannon" kanssa, eikä tiedä mitä oikeastaan pitäisi sille tehdä, esimerkiksi voin kulutus vähentyy uhkaavan nopeasti ennenkaikkea joukkotyöttömyyden ja samalla työtätekevien ostokyvyn heikkouden vuoksi.

Maatalousministeri Harkness ilmoitti alahuoneen istunnolle, että hallitus tulee ostamaan ylijäämävarastoihinsa toistaiseksi tuntemattoman määrän kokomaidosta valmistettavaa maitopulveria. Toisaalta hallituksen toimesta aloitetaan laajakantoinen mainoskampanja, jonka tavoitteena on voin käytön eli kulutuksen lisääminen Canadassa.

Kukaan alahuoneen jäsenistä ei kuitenkaan yrittänyt selittää sitä, miten esimerkiksi Canadan 850,000 työtöntä ja heidän huollettavansa — kaikkiaan noin 3,000,000 ihmistä — voivat lisätä voin kulutusta?

Toisaalta saatiin vihjeitä siitä, että hallitus saa ohjelmansa ansiosta pikapuoliin ennätysmäärän "ylijäämävoita" varastoihinsa.

Kansallisen meijerineuvoston presidentti W. K. St. John sanoi, että voin kulutus Canadassa on vähentynyt viimeksikuluneen 2 vuoden aikana 1,000,000 paunalla kuukaudessa. Hänen arvionsa mukaan hallituksen ylijäämävarastoissa on nyt 70,000,000 paunaa voita vuosilta 1958-59 — ja että hallitus on sijoittanut siihen tarkoitukseen $50,000,000.

Maatalousministeri Harkness selitti, että ostamalla kokomaidosta valmistettavaa pulveria, vähennetään voin tuotantoa — maidon siirtyessä varastoihin. Hallitus ei osta hintatukitarkoituksessa lainkaan kummatusta maidosta valmistettavaa maitopulveria tänä vuonna. Mitään tietoa ei ole vielä siitä, mitä hallitus tekee kokomaidosta tehtävällä ylijäämä-pulverilla, mutta sitä voidaan säilyttää varastoissa koko vuoden, ja sillä aikaa voidaan sille löytää jokin avustuspaikka jne.

Voin kulutuksen lisäämiseksi järjestettävästä mainostamisesta odotetaan laajakantoista mainoskampanjaa.

Mr. Harkness sanoi alahuoneen istunnossa, että Canadassa valmistettiin v. 1959 324,000,000 paunaa kermavoita, kulutuksen ollessa 304,000,000 paunaa. Ylijäämäksi varastoihin jäi siis 20,000,000 paunaa.

Vuonna 1959 kuluttivat canadalaiset keskimäärin 17.4 paunaa voita henkeä kohti. Vuonna 1958 canadalaiset söivät 321,000,000 paunaa voita, eli keskimäärin 18.3 paunaa kutakin canadalaista kohti. V. 1957 syötiin Canadassa 321,000,000 paunaa voita, eli keskimäärin 19.3 paunaa kutakin canadalaista kohti. Vuonna 1956 syötiin 313,000,000 paunaa eli keskimäärin 19.5 paunaa kutakin canadalaista kohti.

Maatalousministeri Harknessin nyt ilmoittamaan meijerituotteiden hintatukiohjelmaan sisältyy seuraavaa:

64 sentin hinta paunalta Canadan ensiluokkaiselle voille; 33 sentin hinta paunalle Ontarion ensiluokkaiselle juustolle ja 31½ senttiä quebecilaiselle ensiluokan juustolle; 25 sentin tukiraja sadalle paunalle koko maitoa mikä tuodaan meijeriin teollisuuskäyttöä varten, sillä pullotettavasta kokomaidosta eivät farmarit saa mitään tukirahaa.

Toronto. — Farmarien järjestöt, Canadian Federation of Agriculture ja Dairy Farmers of Canada ilmaisivat keskiviikkona tyytyväisyytensä maatalousministeri Harknessin ilmoittamalle meijerituotteiden hintatukiohjelmalle vaikka se ei ilmeisistikään vastaa läheskään kaikkien näiden järjestöjen toivomuksia.

Ontario Federation of Agriculture-järjestön presidentti Gordon Greer sanoi: "Me tervehdimme sitä kun kokomaidosta valmistettavalle maidolle annetaan 25 sentin tukirahaa sataa paunaa kohti ja sille, että hallitus ostaa sitä varastoihin sa maasta pois vientiä varten."

Kahden murhasyytöksen käsittely syyskäräjiin

Viime keskiviikkona käsiteltiin Sudburyn poliisioikeudessa Milton Sullivania vastaan nostettu syyte Elmer McAuleyn murhasta. Viime maaliskuussa McAuley ja mrs. Doreen Gardippe löydettiin ammuttuna asunnosta Foleyetissa.

Jutun käsittely päätettiin siirtää ensi syksynä pidettäville käräjille.

Viime tiistaina Sudburyn poliisioikeudessa käsiteltiin murhasyytös Alfonds Labusta vastaan. Kuulustelussa mrs. Czerkas sanoi, että syytetty oli ampunut vaimonsa Marian Alex Czerkasin farmilla Raysidessa viime syyskuun 6 pnä ja senjälkeen yrittänyt tehdä itsemurhan ampumalla päähänsä. Jutun käsittely siirrettiin ensi syksyn käräjille.

Verot voivat nousta jopa 13 millillä

Viime keskiviikkona matkusti Sudburyn kaupunginjohtaja P. H. Murphy Torontoon neuvottelemaan Ontarion kunnallisdepartmentin kanssa kaupungin budjetista.

Sudburyn veroa ei ole vielä voitu lopullisesti päättää koska ei vielä tiedetä kuinka paljon kaivosten voittojen veroista myönnetään kaupungille. Tämän asian uskotaan ratkaistavan Torontossa neuvottelujen yhteydessä.

Kaupungin menot ovat noin $1,500,000 suuremmat kuin 1959, joka johtuu ennenkaikkea siitä kun kaupunkiin liitettiin McKimin kunta ja puolet Neelon Garsonin townshipista.

Verot vanhassa kaupungin osassa uskotaan nousevan noin 7 milliä ja kaupunkiin liitetyillä alueilla 13 milliä.

Garsonin valtuustossa valitettu E.-Afrikan tilannetta

Garson. — Neelon—Garsonin valtuusmies Gordon Young viime tiistaisessa pidetyssä valtuuston kokouksessa tuomitsi pääministeri Frostin välinpitämättömyyden Etelä-Afrikan rotusyrjintään nähden. Tämä tapahtui kun kunnan rahastonhoitaja Margaret Kamula jatkoi valtuuston jäsenille kirjasen koskien ihmisoikeuksia.

"Tämä koko asia saa minut suutuksiin", sanoi hän luettuaan kirjan kannessa painettuun pääministeri Leslie Frostin puheen lainattuun kohtaan.

"Kun näen tällaista tulen todellakin suutuksiin", jatkoi hän.

"Tässä me olemme, kansojen yhteisön jäsenmaana ja toisessa saman kansojen yhteisön jäsenmaassa rikotaan mitä häpeällisimmällä tavalla ihmisoikeuksia.

"En ole vielä kuullut Leslie Frostin sanovan sanaakaan Etelä-Afrikasta."

"Käärikäämme kirjanen ja lähettäkäämme se takaisin meidän Leslie Frostille ja lähettäköön hän sen Etelä-Afrikkaan", sanoi valtuusmies Harold Lewis.

SKPn EDUSTAJAKOKOUS PÄÄTTYI YHTENÄISENÄ

Helsinki. — KU — Neljä päivää kestänyt Suomen Kommunistisen Puolueen XII edustajakokous päättyi viime maanantaina yksimielisiin ratkaisuihin. Laaja poliittinen keskustelu, jossa käytettiin lähes 80 puheenvuoroa, osoitti puolueen eheyden ja yhtenäisyyden.

Keskuskomitean toimintaselostus, joka sisälsi vallitsevan tilanteen arvion sekä edustajakokouksen asiakirjat — päätöslauselma ja useita julkilausumia — hyväksyttiin yksimielisesti.

Samalla yksimielisyydellä edustajakokous valitsi myös puolueen Keskuskomitean. Ensimmäisessä kokouksessaan Keskuskomitea valitsi uudelleen puolueen pääsihteeriksi Ville Pessin, puheenjohtajaksi Aimo Aaltosen ja varapuheenjohtajaksi Yrjö Murron.

Puolueen kunniallppu luovutettiin tällä kerralla Satakunnan piirijärjestön haltuun.

—Nykyinen tilanne on sellainen, että työväestöä, maatyöläisiä, pienviljelijöitä, keskivarakkaita talonpoikia, henkisen työntekijöitä ja pienliikkeen harjoittajia uhkaa entistä suurempi puristus ja sorto suurpääoman omistajien taholta. Siitä voi selvitä vain lujan taistelun avulla ja heikentämällä monopolipääoman valta-asemaa. Meidän puolueemme on tämän taistelun kärjessä sitä järjestämässä ja johtamassa, lausui pääsihteeri Pessi loppupuheenvuorossaan esittäessään yhteenvedon yleiskeskustelusta. Samalla hän kiitti kaikkia jäseniä puolueen ja työkansan hyväksi suoritetusta tuloksellisesta työstä ja totesi, että puolue on luja sen vuoksi, että sen toiminnan perustana on tieteellinen sosialismi, marxismi leninismi.

SANOIN KUVAAMATON POHJOLAN NÄKY -- KESKIYÖN AURINKO

Kenellä tahansa onkaan ollut tilaisuus nähdä keskiyön aurinko, tuon luonnon ilmiön, jota yleisesti pidetään yhtenä maailman mahtavimmista nähtävyyksistä, hän ei voi sitä koskaan unhoittaa. Siitä huolimatta lähellä pohjoisnapapiiriä ja sitä etäämpänä asuvat ihmiset lainaavat sille vain vähän huomiota. Yksinäinen lappalainen jatkaa vain porojensa hoitamista ja ajattelee mahdollisesti vain lihavasta lohesta eikä suurestikaan ole huolissaan vaikka hän ei voisikaan päättää auringostakatsoen onko kellonaika 2 iltapäivällä tai aamulla. Tosiseikka on se, että tämä fantastinen nähtävyys on liian lähellä heitä, esiintyen automaattisesti aivan samoin kuin päivä seuraa yötä vuosi toisensa jälkeen.

Jälleen v. 1960 Scandinavian Airlines System tarjoaa tätä unhoittumatonta katkakokemusta heille, jotka aikovat matkustaa kesälomalle Eurooppaan SASn kolmen Pohjois-Amerikan lentojen päätekohdan — Montrealin, New Yorkin ja Los Angelesin — kautta kesä- tai heinäkuussa. Upeat SASn Convair Metropolitan-koneet lähtevät Oslosta tai Tukholmasta miltei joka ilta aikaisin kesäkuusta myöhään heinäkuuhun säännöllisin lentovuoroin Bodoon tai Kirunaan, jossa koko aurinko on näkyvissä 24 tuntia päivässä noin 7 viikon ajan. Matkustaminen pohjoiseen yli viljavien farmien, vuonojen ja lumen peittämien vuorien on teille uusi kokemus iltahämy, jossa te astuitten lentokoneeseen alkaa todellisuudessa muuttua valoisammaksi illaksi!

Syötyänne hyvin lentokoneessa te laskeudutte Bodossa tai Kirunassa, jossa järjestetään retkeily, jonka kuluessa teillä on riittämiin aikaa nähdä dramaattiset maisevat ja ottaa kuvia keskiyön auringon kirkkaasta valosta. Ennen paluumatkaa teille tarjotaan maukas keskiyön ateria ja astutte uudelleen SASn lentokoneeseen matkustaaksenne taikaisin kohti etelää.

Kotimatkalla, syödessänne erinomaisia skandinavialaisia voileipiä te tuskin huomaatte, että ette ole nukkunut yhtään ja olette saaneet sen asemesta unohtumattoman kokemuksen.

Huolimatta siitä seikasta, että olette vierailleet kaukana pohjoisessa napapiirissä sijaitsevassa maassa teillä on ollut tilaisuus nauttia verrattain lauhkeasta säästä, josta kiitos Golf-virralle. Aurinko ei kuitenkaan lämmitä siinä määrin ettei kö olisi viisasta ottaa mukaan päällystakki tai villapaita retkeilyajaksi, sillä tulette liikkumaan leveysasteilla, joissa ei ole mitään elollisuutta.

Tiedustelkaa paikalliselta matkailutoimistoltanne näistä SASn keskiyöaurinkomatkoista.

KOULUSSA

— Timo, mainitse minulle joku eläin, jota ei enää ole olemassa.
— Mammutti.
— Oikein, vielä joku.
— Kanarialintu.
— Kuinka niin?
— Meidän kissa söi sen eilen.

K. R. Kaitila, D.C.
KIROPRAKTIIKAN LÄÄKÄRI
Puh. OS. 4-7163
189 Pine Street Sudbury, Ont.

Lacourciere & Lacourciere
LAKIMIEHET JA NOTARIOT
PUHELIN OS. 5-8221
18 Durham St. S., Sudbury
Uuden Toronto-Dominion pankkirakennuksen yläkerrassa

Putkitus- ja lämmitys-
EXPERTIT
• ÖLJYPOLTTIMOITA •
Kustannus arviot vapaasti
Morrison Plumbing & Heating (Sudbury) Ltd.
PUHELIN OS. 4-0797
164 Elgin St. S., Sudbury

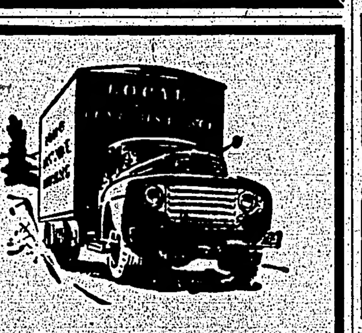

Delongchamp
CARTAGE CO. LTD.
20 Lorne St. Puh. OS. 5-5611
LYHYEN JA PITKÄN MATKAN KAHTIAJOA . . . TALOUSTARPEITA PAKATAAN — SÄILYTETÄÄN — LÄHETETÄÄN
NYKYAIKAINEN VARASTOHUONE

NYT NÄYTTEELLÄ
1960 VOLKSWAGEN-AUTOT
Varustettu ihmeellisellä ilmajäähdytetyllä moottorilla — ei jäädy, ei kiehu!
Taloudellisia, mutta samalla turvallisia ja luotettavia.
Custom-mallit täydellisinä $1655
PAWSON'S (Sudbury) LIMITED
150 Durham St. S. Elgin kadun risteys Sudbury

LENTOKONEELLA TAI LAIVALLA
SUOMEEN - TANSKAAN - NORJAAN - RUOTSIIN
LENTO — BUSSI — JUNA — LAIVA-matkoja
PALVELUKSEMME ON MAAILMAN LAAJUINEN
Varatkaa paikkanne NYT
SCANDINAVIAN AIRLINES SYSTEM ja FINNAIR HELSINKIIN
Montrealista kesäk. 11 pnä, 1960
Mrs. V. Rita ja Mr. Arne Ritari, matkanjohtajat
LAHJAPAKETTITILAUKSIA OTETAAN VASTAAN
Soittakaa tai kirjoittakaa tottunutta, varmaa palvelua varten. Yli 20 vuoden asiakaspalvelu suomalaisille ystävillemme.
CARLSON TRAVEL BUREAU
17 McGoirick Block, Port Arthur, Ont.
Puhelin 5-6815
O. K. JOHNSON & CO. LTD.
Matkailutoimisto
697 Bay St., Toronto, Ont.
Puhelin EM. 6-9681
RITARI AGENCIES LTD.
Matkailutoimisto
7 Cedar St., Sudbury, Ont.
Puhelin OS. 5-5685

Kaksi suurta kotien kirjaa!
KODIN KEITTIÖTIETO
MARJA HELAAKOSKI-TUOMISEN suurteos — keittiötiedon ja -taidon aarreaitta.
750 sivua — Lähes 800 tekstikuvaa ja 16 moniväritaulua
HINTA NAHKASELKÄKANSISSA $6.50
Tämä suurteos vastaa kokonaista talouskurssia. Siinä on tuhatkunta herkullisten ruokalajien valmistusohjetta sanoin ja kuvin sekä runsaasti yleistä keittiö-ja ruokataloustietoutta. Selkeä, tarkka ja luotettava.
ÄIDIN JA ISÄN KIRJA
Kirja lapsen maailmasta ja vanhempien tehtävistä.
516 suurikokoista sivua — 158 valokuvaa, 67 piirrosta
HINTA NAHKASELKÄKANSISSA $5.25
Parhaiden ruotsalaisten lastenlääkärien, pedagogien ja psykologien yhteistyönä syntynyt tervehenkinen teos kertoo yleistajuisesti kaiken, mitä vanhempien tulee tietää lasten olemuksesta, kasvatuksesta ja hoidosta — Raikas, välitön ja antoisa oppikirja — perhekasvatuksen kultainen kirja.
TILATKAA OSOITTEELLA:
Vapaus Publishing Company Ltd.
P.O. BOX 69, SUDBURY, ONTARIO

Hollantilaiset
"JUMBO" NO 1
GLADIOLI-KUKKASIPULIT
saapuneet
Nämä ulkomaiset kukkasipulit ovat ensiluokkaista laatua. Istuttakaa nyt, että saatte syyspuolella kesää kauniita isoja kukkia.
10c kpl 6 .... 50c Tus. 95c
Nyt varastossa ensiluokkaisia
ISTUTUS-SIPULEITA
Pauna 35c 3 .... 1.00 10 .... 2.75
LAATUAPULANTOJA
Liikkeestämme löydätte kaikkia apulantoja mitä tarvitsette tämän kevään istutuksillenne ja pihojen kaunistukselle.
Pihojen apulantoja
EVERGREEN (6—9—6)
40 lbs. 2.98 80 lbs. 4.95
MILOGRANITE
80 lbs. 4.95
VIGORO
5 lbs. 70c 10 lbs. 1.05
25 lbs. 1.95 50 lbs. 2.95
Lampaanlantaa
Tätä voidaan käyttää kaikkiin tarkoituksiin.
5 lbs. 65c 10 lbs. 1.00
25 lbs. 1.90 50 lbs. 3.10
Luujauholantaa
Tämä on erikoisen edullista kukille ja erikoisestikin isoille, kuten gladiolille, ruusuille ym.
5 lbs. 80c 10 lbs. 1.30
25 lbs. 2.50 50 lbs. 4.30
100 lbs. 7.60
Suuri varasto kaikenlaisia maanviljelysapulantoja
SUOMALAINEN PALVELU
Edward Grain LTD.
COCK O' THE NORTH LAATU REHUSEOKSIA
SIEMENIÄ, VILJAA JA SUOLAA
66 ELM ST. WEST PUH. OS. 5-6421 SUDBURY